

Ob 30-letnici Iskre Elektromehanike Kranj je bila v petek, 10. septembra, popoldne v dvorani tovarne na Laborah svečanost in slavnostna seja delavskega sveta (slika levo). V Iskrini tovarni instrumentov v Otočah pa so v četrtek, 9. septembra, opoldne poleg 30-letnice na zborovanju kolektiva proslavili tudi 15-letnico obstoja in razvoja tovarne v Otočah (slika desno).

Leto XXIX. Številka 72

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin - Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec - Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 14. 9. 1976
Cena: 2 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Jutri start festivala

Jutri, v sredo zvečer, se bo s svečano otvoritvijo v kinu Center v Kranju začel šesti mednarodni festival športnih in turističnih filmov, ki so jih poslali v Kranj filmski ustvarjalci iz več kot 30 držav. Med kratkometražniki s športno in turistično vsebino se bodo za festivalske nagrade potegovali kot že nekajkrat doslej tudi dolgometražni igralni filmi. Mednarodna festivalska žirija za predvajanje v konkurenci izbrala 49 filmov, ki se bodo odvrtili od srede, 15., do torka, 21. septembra, v kinu Center. Spored pa je takle:

Sreda, 15. septembra ob 20.15

Kali je vendarle zahtevala (barvni, jug.), Lepa Savoja (barvni, franc.), Kikladi (barvni, grški), Trinajst sekund (barvni, franc.), Olimpijski zmagovalec (češki), Nič ni nemogoče (barvni, kanad.), Kralj med igrami (indijski)

Četrtek, 16. septembra ob 20.

Kajak (barvni, jug.), Ikarus (barvni, zah. nem.), Mati Ganges (barvni, indijski), Gibanje (barvni, kanad.), Tempo (barvni, avstralski), Gojzerji (barvni, madž.)

Petek, 17. septembra,

Spored izbranih filmov finske proizvodnje (izven konkurence)

Pozivamo vse občane in delovne organizacije, da 18. septembra 1976 izobešijo zastave in tako pozdravijo udeležence slovenske proslave ob 40. obletnici stavke tekstilnih in gradbenih delavcev Slovenije. Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije - Kranj

Ob 11. uri v Savskem logu

V soboto, 18. septembra, bo v Kranju v Savskem logu proslava 40-letnice velike stavke tekstilnih in gradbenih delavcev Slovenije. Začela se bo ob 11. uri, njen začetek pa bodo, tako kot leta 1936 začetek stavk, naznanile tovarniške sirene.

Po odlomku iz Cankarjevega Kurenta, ki ga bodo recitali člani kranjskega gledališkega centra in Prešernovega gledališča, in ko bo izzvenela Varšavjanka, ki jo bodo zapeli združeni pevski zbori, bo udeležence proslave pozdravil predsednik republiškega sveta slovenskih sindikatov Janez Barborič. On bo besedo predal slavnostnemu govorniku, predsedniku CK Zveze komunistov Slovenije Francetu Popitu.

Sledil bo kulturni program, v katerem bodo združeni pevski zbori in recitatorji izvajali re-

volucionarne in delavske pesmi. Pesmi in recitacije bodo povezovali kronisti z opisi revolucionarnih dogodkov izpred 40 let. Osrednja točka kulturnega programa bo odlomek iz kantate Radovana Gobca Splavarji na ognjeni reki, ki jo bodo ob spremljavi godbe milice iz Ljubljane zapeli mešani pevski zbori Slavček iz Trbovelj, Svoboda II iz Trbovelj, France Prešeren iz Celja in Angel Besednjak iz Maribora. Združene pevске zборе, ta veliki zbor bo sestavljalo več kot 1000 pevcev iz vse Slovenije, pa bo spremljala Delavska godba iz Trbovelj.

Scenarij za sobotno proslavo je pripravil Doro Hvalica, pevecem bo dirigiral Radovan Gobec, scena bo narejena po zamisli Saša Kumpa, oblikovalec bo Aleksander Močnik, režiser prireditve pa bo Jože Vozny.

»Dan kolektiva« v Gorenjski predilnici

Škofja Loka - Člani delovnega kolektiva Gorenjske predilnice iz Škofje Loke so v soboto, 11. septembra, slovesno proslavili »dan kolektiva«. Najprej so se škofjeloški »predilci« zbrali v kino dvorani »Sora«. Tu je zbrane, med gosti so bili tudi predsednik škofjeloške občinske skupščine Tone Polajnar, predsednik občinskega izvršnega sveta Jože Stanonik, predsednik občinske konference SZDL Jože Šubic ter predsednik občinskega sindikalnega sveta Marjan Gantar, pozdravil sekretar podjetja Janez Thaler.

V nadaljevanju slavnostnega zasedanja je v dja prodajnega oddelka Gorenjske predilnice Matjaž Čepin spregovoril o bodoči samoupravni organiziranosti te doma in v svetu poznane škofjeloške delovne organizacije. Že v najkrajšem času bodo v Gorenjski predilnici ustanovljene tri temeljne organizacije združenega dela. To bodo TOZD »kemija«, TOZD »predilnica« in TOZD »kodranka«. Poleg tega, da bodo v Gorenjski predilnici v prihodnje tri temeljne organizacije združenega dela, pa bo v delovni organizaciji še delavski svet skupnih služb. V prihodnjih dneh bodo Škofjeločani

imenovali in izvolili posebno komisijo za samoupravno organiziranost. Komisija naj bi s pomočjo vseh ostalih organov do konca prihodnjega leta izvedla in izpeljala vse zastavljene načrte.

O poslovanju Gorenjske predilnice je udeležencem na svečanosti spregovoril direktor Gorenjske predilnice Franc Urevec. »Pogoji za tekstilno industrijo v Sloveniji so skrajno neugodni,« je dejal. »Vzrok za to je velika konkurenca na domačih in tujih tržiščih, velika rast cen surovinam in še marsikaj. Toda kljub splošni gospodarski krizi pred dvema letoma smo naredili veliko. Naše investicije so bile dolgoročne. Našli smo pač še tisto obdobje, ko je bilo mogoče vlagati. Prvič se nam je zgodilo sicer, da smo postali nelik-

almira
Radovljica

nudi v svojih dveh prodajalnah

ženske, moške in otroške trikotažne izdelke

PO MOČNO ZNIŽANIH CENAH

Naročnik:

V Križah začeli s celodnevno šolo

Do novembra se bosta začeli celodnevni šoli tudi v Dražgošah in na Sovodnju

Križe, 13. septembra - Po Predosljah, Žirovnici in Kranjski gori so danes jutraj tudi na osnovni šoli Kokrškega odreda v Križah pričeli s celodnevno šolo. Za zdaj je v celodnevni pouk vključenih okrog 220 otrok prvih štirih razredov. Kriško osnovno šolo, ki je bila s samopriskom občanov zgrajena leta 1971, so za celodnevno šolo modernizirali. Namestili so žalužije in preuredili ali na novo zgradili kabinete, kuhinjo in garderobo. Za to so potrošili okrog 400.000 dinarjev.

Po kulturnem programu, ki so mu razen učencev in učiteljev kriške osnovne šole prisostvovali tudi predstavniki tržiškega družbenopolitičnega življenja, Zavoda za solstvo - organizacijske enote Kranj in gorenjskih občin, kjer celodnevno šolo že imajo, so o pomenu celodnevne šole govorili ravnatelj osnovne šole Kokrškega odreda Janez Ribnikar, predsednik tržiškega koordinacijskega odbora za celodnevno

šolo Ivo Gorjanc in predstojnik kranjske organizacijske enote Republiškega zavoda za solstvo Lojze Malovrh, ki je celodnevno šolo tudi odprl. Poudarjali so prizadevanja šolskega kolektiva, da bi se celodnevna šola pravočasno začela, in pohvalili pomoč tržiške občine, predvsem izobraževalne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in koordinacijskega odbora za celodnevno šolo. Z začetim bo treba nadaljevati in ustvariti pogoje, da se bodo v celodnevni pouk vključili tudi učenci višjih razredov. Pri kriški celodnevni šoli je pomembno, da so najprej ustvarili pogoje za novo obliko vzgoje in izobraževanja in se trudili, da bo začetek čim bolj popoln.

Kriški celodnevni šoli se bosta letos (najverjetneje do novembra) pridružili še šoli v Dražgošah in na Sovodnju.

J. Košnjek

Jubilejna mešanica
BRAVO

netto 100g

ŠPECERIJA BLEDE

3. stran:
Slovenska pesem je odmevala v Železni Kapli

24. STRAN:
Sobotni potres dokončal razdejanje

176 žrtev letalske nesreče

Romunski gost odpotoval

Generalni sekretar romunske KP in predsednik SR Romunije Nicolae Ceausescu, ki je bil na uradnem in prijateljskem obisku v Jugoslaviji, je v soboto dopoldne odpotoval v domovino. Njegov obisk v Jugoslaviji je potrdil visoko stopnjo iskrenega sodelovanja med državama tako na gospodarskem kot na političnem področju.

100 let cementarne

Delavci trboveljske cementarne so z zborovanjem na Planskem proslavili 100-letnico obstoja in dela tovarne. Zborovanja so se poleg delavcev in upokojencev udeležili tudi številni gostje med njimi dr. Marijan Breclj, inž. Andrej Marinc, Marjan Orožen in drugi. Predsednik republiške skupščine dr. Marijan Breclj je ob tej priložnosti kolektivno izročil visoko odlikovanje predsednika Tita: red dela z rdečo zastavo. Slavnostni govornik je bil predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinc. Z zborovanja so delavci poslali tudi protestno pismo zaradi brutalnega ravnanja avstrijske policije z našimi rojaki na Koroškem.

Zbor koroških partizanov

Ob prazniku občine Mozirje je bilo na Solčavi veliko ljudsko zborovanje, ki so se ga udeležili tudi borci Koroške z obeh strani meje. Slavnostni govor je imel republiški sekretar za mednarodno sodelovanje Marjan Osolnik. Dejal je, da velikonemške nacionalistične in šovinistične sile na Koroškem in v Avstriji ponovno razpihujejo nacionalno paržnjo, oživljajo nasledstvo nacizma o asimilaciji, nacionalno zavedne Slovence pa žele prikazati kot nelegalne avstrijske državljane. Govornik je tudi poudaril, da je v zadnjem času tarča avstrijskih napadov tudi neutrščena Jugoslavija in ne samo Slovenci na Koroškem.

Predsednik Tito na zdravljenju

Med rednim zdravniškim pregledom predsednika republike Josipa Broza-Tita po njegovi vrnitvi iz Colomba, so zdravniki ugotovili znamenja akutnega obolenja jeter. Zaradi tega bo potrebno ustrezno zdravljenje in bo moral predsednik Tito več tednov počivati. Zato so tudi začasno odložili obisk predsednika francoske republike Valerija Giscarda d'Estainga v Jugoslaviji.

Logatec in Gacko pobratena

V okviru praznovanj ob občinskem prazniku Logatec so na sobotni slavnostni seji občinske skupščine podpisali listino o pobratenju Logatca in Gackega. Pred 31 leti je namreč v bojih, ki jih je 29. hercegovaška brigada skupaj z domačimi borci bojevala za osvoboditev Logatca, padlo tudi 27 borcev iz Gackega in okolice. Po slavnostni seji so položili vence pred spomenik padlim.

Srečanje izgnancev

Podkumu v Zasavju so se v soboto srečali izgnanci iz zasavskih občin. Med gosti sta bila tudi Miha Marinko in Franc Šetinc. Srečanje zasavskih izgnancev v Podkumu je bilo združeno s praznovanjem krojevnega praznika.

Končana srečanja

V Grožnjanu se je končalo delo letošnjega kulturnega centra združenja glasbene mladine. V zadnjih treh mesecih je v dvo- ali tri-tedenskih izmenah obiskalo Grožnjan okoli 300 študentov in srednješolcev ter 30 predavateljev in glasbenih pedagogov iz 12 držav.

Številni občani so se v nedeljo popoldne ob lepem sončnem vremenu zbrali ob spomeniku padlim borcem drugega bataljona Kokrškega odreda v Strahinju. Te dni namreč mineva 34 let od ene najbolj krvavih bitk med vojno na gorenjskem področju. Izpod Storžiča je namreč sredi septembra 1942 prišel drugi bataljon Kokrškega odreda pod vodstvom komandirja Janeza Perka v Smukov mlin pri Križah. Ko so se partizani obložili s hrano vračali v varstvu noči proti Storžiču, jih je v Udin borštu zalotil dan. Odločili so se v zavetju gozda počakati, nato pa z nočjo kreniti naprej, spotoma pa so namerali še napasti žandarmerijsko postajo v Dupljah. Vendar pa se je našla izdajalska duša, ki je vest o partizanih v Udin borštu prenesla Nemcem. Ti so presenetili 64 borcev in bork drugega bataljona in jih napadli s stokrat močnejšim vojaštvom. Dva dni, 14. in 15. septembra, je trajal junaški boj s premočnim sovražnikom. Drug za drugim so pod streli in pod drobci granat in bomb padali borci in bork, ki so kljub temu, da jih je bilo le peščica v primerjavi s 6000 vojaki 18. nemškega policijskega louskega polka, zdržali do zadnjega. Na bojišču je obležalo 22 borcev in bork, rešilo se jih je po zadnjem preverjanju dokumentov 6, ostale pa so ujeli in odpeljali v begunjske zapore, od koder jih je čakala pot v nemško taborišče. Slavnostni govornik na proslavi je bil Ivan Jan-Srečko, ki je poudaril, da so takšni svetli zgledi odpora proti sovražniku, kot je bil odpor Perkovega bataljona, lahko vodilo tudi pri današnji organizaciji obrambe, kadar bi bilo to potrebno. V kulturnem programu na proslavi so sodelovali godba na pihala iz Kranja, moški pevski zbor iz Naklega ter recitatorji šole Simona Jenka in osnovne šole Naklo ter člani KUD Dobrača - Naklo. Spomin na obletnico bitke v Udin borštu so počastili tudi taborniki Kokrškega odreda iz Kranja, ki so obiskali vsa spominska obeležja Kokrškega odreda ter med tridnevno taborenjem v bližini spomenika izvedli tudi več taborniških akcij, med njimi tudi silegalca. - Foto: L. Mencinger

Ob zaključku vaj, ko so prestali ognjeni krste, so mladinke in mladinci, 108 jih je bilo, prisegli kot člani enote teritorialne obrambe kranjske občine. Svečano prisego so podpisali na proslavi v spomin padlim borcem drugega bataljona Kokrškega odreda v Strahinju. - Foto: L. M.

PROTESTNO ZBOROVANJE V SUKNO ZAPUŽE - Protestom zaradi sedanje manjšinske politike v Avstriji so se v četrtek pridružili tudi člani delovnega kolektiva Industrije volnenih izdelkov Sukno Zapuže v radovljiški občini. Z zborovanja, kjer je govoril sekretar podjetja Franc Černe, so poslali protestna pisma republiškemu in zveznemu svetu zveze sindikatov, zveznemu izvršnemu svetu in avstrijskemu konzulatu.

Protestno zborovanje pa je bilo včeraj, 13. septembra, ob 13.30 tudi v Iskrini tovarni mehanizmov v Lipnici. Z zborovanja kolektiva, na katerem je govoril sekretar tovarne Matevž Kleč, so poslali protestno pismo avstrijskemu veleposlaništvu, zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve in Zvezi sindikatov Jugoslavije v Beogradu. Na sliki: S protestnega zborovanja v Sukno Zapuže. - A. Z.

Srečanje koroških partizanov

Planina pod Golico - 19. septembra bo v Planini pod Golico srečanje koroških partizanov. Srečanje pripravljata krajevni organizaciji ZB Plavž in ZB Planina pod Golico. Organizatorji so poskrbeli za kvaliteten kulturni program, ki bo ob spominski plošči na Suhem sedlu ter v Planini pod Golico, kjer bo tovariško srečanje. V kulturnem programu bo sodelovala godba na pihala, recitatorji, pevci mladinske-

ga pevskega zbora Blaz Arnič, grančarji ter folklorna skupina. Predvidevajo, da se bo srečanja udeležilo okoli 500 nekdanjih borcev, ki so se borili ob meji, kajti na srečanje so poleg koroških partizanov onstran meje vabljeni tudi borci z vse Gorenjske.

Organizatorji bodo ob tej priložnosti izdali tudi 3000 spominskih značk, za katere je osnutek izdelal akademski kipar Jaka Torkar. D. S.

Jesenice

Na osrednjo slovensko proslavo ob 40-letnici stavke tekstilnih in gradbenih delavcev Slovenije v Kranju bo odpotovalo z Jesenic okoli 2000 delavcev. Akcijo organizira občinski sindikalni svet oziroma občinski odbor gradbenih delavcev pri občinskem sindikalnem svetu. Vsi udeleženci bodo prejeli posebne spominske značke ter vozovnice za poseben vlak, ki bo odpeljal z Jesenic. D. S.

Delavska univerza Jesenice je tudi za letošnjo jesen pripravila obširen program svojega dela. Poleg več seminarjev bodo najprej organizirali seminar za animatorje kulturnega življenja v organizacijah združenega dela in v temeljnih organizacijah združenega dela. Ta seminar pripravlja delavska univerza skupaj z občinskim sindikalnim svetom Jesenic. D. S.

Danes, 14. septembra, bo ob 17. uri v Kazini programska in volilna seja občinske konference ZSMS. Najprej bo podana ocena dela občinske konference in njenih organov za preteklo mandatno obdobje ter finančno poročilo za prvih osem mesecev letošnjega leta. Sledil bo referat o programski usmeritvi občinske organizacije ZSMS Jesenice v prihodnjih dveh letih ter sprejem akcijskega programa. Delegati konference bodo na današnji seji tudi izvolili novo vodstvo OK ZSMS, in sicer je za predsednika predlagan dosedajni sekretar Franjo Kragolnik, za podpredsednika pa Branko Pagon iz Železarn Jesenic. J. R.

Kranj

Na 113. redni seji se bo danes sestel izvršni svet kranjske občinske skupščine. Na dnevnem redu je razprava o družbenem dogovoru o sredstvih rezervy izobraževalnih skupnosti in vzgojno izobraževalnih organizacij združenega dela in razprava o predlogih za odpis davka od opravljanja kmetijske in obrtne dejavnosti ter davka od skupnega dohodka občanov. Poleg tega bo izvršni svet določil delegate za problemsko konferenco v občini o poteku in rezultatih javne razprave zakona o združenem delu.

V četrtek popoldne se bo v Kranju na 11. redni seji sestel izvršni odbor občinske konference socialistične zveze. Sprejel bo program dela in razpravljaj o samoupravnem sporazumu o obratovalnem času trgovin s prehrabeniškimi artikli v občini.

Jutri (15. septembra) popoldne bo v Kranju občinska problemska konferenca, na kateri bo podana politična ocena javne razprave o osnutku zakona o združenem delu. A. Z.

Radovljica

Včeraj (13. septembra) popoldne se je v Radovljici sestalo predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov in razpravljalo o ocenah občinskih odborov sindikata o javni razpravi o osnutku zakona o združenem delu. Na seji so ocenili tudi poročila za konferenco občinskega sveta zveze sindikatov Radovljica, ki bo jutri, 15. septembra, ob 16. uri. Na jutrišnji konferenci, ki jo sestavljajo delegati sindikatov in zveze sindikatov, zveze komunistov, socialistične zveze, zveze socialistične mladine in zveze združenj borcev NOV, bo podana politična ocena javne razprave o osnutku zakona o združenem delu in sprejet sklep o nadaljnjih nalogah.

Danes popoldne se bodo sestali na posvetu predsedniki osnovnih organizacij sindikata komunalne in stanovanjske dejavnosti in med drugim razpravljali o pripravah za ustanovitev samoupravne komunalne skupnosti. Komisija za kulturo pri občinskem svetu zveze sindikatov pa bo popoldne pregledala in ocenila uresničevanje programa kulturne akcije v letošnjem prvem polletju ter obravnavala program kulturnih prireditev v drugem polletju. A. Z.

Škofja Loka

V četrtek, 16. septembra, ob 16.30 bo v sejni dvorani škofjeloke občinske skupščine v Škofji Loki seja delegatov občinskega sindikalnega sveta, občinske konference SZDL, komiteja občinske konference ZK, občinske konference ZSMS, občinskega odbora zveze združenj borcev, izvršnega sveta in predsedstva skupščine občine Škofja Loka. Prisotni bodo na seji spregovorili o poteku razprav o osnutku zakona o združenem delu. Politično oceno o poteku javnih razprav v škofjeloki občini bosta podala predsednik škofjelokega občinskega sindikalnega sveta Marjan Gantar in predsednik občinske konference SZDL Jože Šubic. -jg

Delavna OOS

Železniki - Sindikalna organizacija v Iskri - Elektromotorji je že leta znana po aktivnem delu. Predvsem na področju samoupravljanja je bila sindikalna organizacija vedno nositeljica pobud. Za dolgoletno razgibano in uspešno delo je bila letos nagrajena z zlatim znakom sindikata.

Tudi letos sindikat ne miruje. Tako so pred nedavnim na podlagi pregleda rasti proizvodnje in produktivnosti dela in zaradi naraščanja življenjskih stroškov predlagali in tudi dosegli povišanje osebnih dohodkov za deset odstotkov. Prav tako so organizirali razpis namenskega varčevanja za stanovanjsko gradnjo. Varčevanje poteka pod zelo ugodnimi pogoji. Vanj se je vključilo več kot 30 delavcev, ki varčujejo denar za nakup stanovanj, za gradnjo ali popravilo hiš. Tisti delavci, ki so se odločili za nakup enosobnega stanovanja, varčujejo štiri leta, in sicer vlagajo mesečno po 750 din, za dvosobno 1100 din, za trosobno pa 1500 dinarjev. Manjkajočo vsoto bo posodila temeljna organizacija združenega dela.

Zasebni graditelji varčujejo najmanj dve leti in največ za dobo štirih let po 1500 din mesečno, računajo pa lahko na približno 120 tisoč dinarjev posojila. Za obnovo in popravilo hiš so pogoji enaki, le višina posojila je za polovico nižja.

Letos so na predlog sindikata pripravili tudi načrte za obnovo menze in so računali, da bo že pred novim letom nared. Žal pa je za ta dela zmanjkalo denarja in bodo zato v menzi zastavili dela drugo leto.

V teh dneh so po delovnih skupinah in zborih delovnih ljudi že sklenili javno razpravo o združenem delu oziroma so sedaj na jesen že pripravljali ureditev samoupravljanja po načelih, ki jih določa nov zakon. Ko bo le-ta sprejet, bodo njegove zahteve hitreje uresničili.

Sedaj, na jesen, čaka sindikalna organizacija nakup ozimnice za člane. Tako kot vsa leta doslej, bodo poskrbeli, da bodo delavci lahko kupili za zimo kvalitetno sadje, krompir in drugo zalogo. Ozimnico bodo kupili v krajih, kjer je sadje cenejše in kjer so povrtine boljše kvalitete. Do Železnikov jo bodo pripeljali s tovarniškimi vozili. -lb

Uspešnejša mladinska organizacija

Tržič - Zadnje čase je opaziti znaten napredek pri dejavnosti mladinske organizacije v tržiški občini. 18 osnovnih organizacij v združenem delu združuje 950 članov, 10 osnovnih organizacij po krajevnih skupnostih 350 članov in organizacije na osnovnih šolah 160 članov. Razen tega delujejo v tržiški občini še aktivni mladi kmetovalci s 40 člani, Klub študentov s 55 člani in klub OZN po osnovnih šolah s 85 člani. Številke pričajo o napredku, medtem ko meji kajti na srečanje v ZSMS tega ne moremo trditi. Vzroke za to gre iskati predvsem v neenotnosti družbenih organizacij in društev, čeprav vse tarejo enake težave.

V tržiški mladinski organizaciji so dosegli precejšen napredek pri krepitvi splošnega ljudskega odpora, družbene samozastite in pri kulturni dejavnosti. Med drugim je bilo usta-

novljeno mladinsko gledališče. Pri idejnopolitični vzgoji je bilo dobro sodelovanje z Delavsko univerzo, precejšnjo aktivnost pa so pokazale tudi osnovne organizacije. Načrtovana je še mladinska politična šola za člane vodstev mladinske organizacije in druge oblike izobraževanja za posamezna delovna področja mladinske organizacije.

Po programski in volilni konferenci, ki bo jutri, 15. septembra, bo prva večja akcija tržiške mladine pohod po poteh Kokrškega odreda. Razen članov mladinske pohodne enote se ga bodo udeležili udeleženci mladinske delovne akcije v Suhi Krajini, mladi prostovoljci v enotah teritorialne obrambe in taborniki. Centri bodo obveščanje bo izdal pohodniški Bilten, v katerem ne bodo le zanimivosti s pohoda, temveč tudi opis krajev in njihove zgodovine, kjer bodo mladi hodili. M. Kersnik.

Četrto srečanje naših in zamejskih pevskih zborov

Slovenska pesem je odmevala v Železni Kapli

Cankarjeve besede »Vsaka ped svobode, ki si jo pribori ljudstvo, je korak naprej v kulturi« so bile geslo nedeljskega srečanja pevskih zborov iz Železne Kaple, Proseka-Kontovele, Brežic in Stražišča, ki je bilo v Železni Kapli

Železna Kapla - Nabito polna telovadnica nove osnovne šole v Železni Kapli je v nedeljo toplo sprejela pevce, udeležence 4. srečanja pevskih zborov Slovenskega prosvetnega društva Zarja iz Železne Kaple, Delavskoprosvetnega društva Svoboda iz Stražišča, zbra Delavskoprosvetnega društva Bratov Milavec iz Brežic in zbra Vasilij Mirk iz Proseka-Kontovele onstran jugoslovansko-italijanske meje na Primorskem. Prvo srečanje omenjenih zborov je bilo pred štirimi leti v Kranju, kar pomeni, da bo Kranj prihodnje leto spet gostil člane omenjenih zborov. Sicer pa tičijo zametki sodelovanja med zbori v prvem srečanju zborov iz Stražišča pri Kranju in iz Brežic, ki sta se jim kasneje pridružila še zamejska pevska zbra iz Že-

lezne Kaple in Proseka-Kontovele. Nedeljska prireditev v Železni Kapli ni imela le kulturnega, temveč tudi nacionalnopolitični pomen, kar je še posebno pomembno v boju koroških Slovencev za narodnostne pravice. Slednje se je izrazilo v nedeljo v Železni Kapli. Ne damo se preštevati, vztrajamo pri zaščiti Slovencev na Koroškem in menimo, da kulturno udejstvovanje in sodelovanje Slovencev na obeh straneh Karavank pomaga pri ohranjanju slovenstva onstran meja matične domovine, so bila osnovna gesla srečanja v Železni Kapli. Obenem pa kulturna prireditev v Železni Kapli opozarja, da kaže še bolj okrepi vezi med občinami, od koder so sodelujoči pevski zbori. To velja še posebej za Kranj in Železno Kaplo.

Predsednik Slovenskega prosvetnega društva Zarja iz Železne Kaple inž. Peter Kuhar

Med številnimi obiskovalci nedeljske prireditve so bili tudi naš generalni konzul v Celovcu Bojan Lubej, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter, predsednik Slovenske kulturne zveze iz Trsta Mirko Kapelj, člani solidarnostnega komiteja za pravice koroških Slovencev in predstavniki brežiške in kranjske občine. Slednja sta zastopala Jaka Kurat in Janez Eržen. Pevce in obiskovalce so pozdravili predsednik Slovenskega prosvetnega društva Zarja Železna Kapla inž. Peter Kuhar, predstavniki občin, od koder zbori so, kapelski župan Lubas in predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter.

Besedilo: J. Košnjek
Slike: F. Perdan

Na zaključku prireditve v Železni Kapli so vsi sodelujoči pevci zapeli štiri pesmi pod vodstvom pevovodij vseh štirih zborov. Na fotografiji pevci med petjem Aljaževga Triglava pod taktirko Ludvika Česna iz Stražišča

S sodišča združenega dela

Ce kandidat za razpisano prosto delovno mesto ne izpolnjuje vseh pogojev po razpisu, ne more biti izbran na razpisano prosto delovno mesto.

Delovna organizacija je objavila razpis za vodilno delovno mesto za prosto delovno mesto šefa komercialnega sektorja in za šefa finančno računsko sektorja. Za obe delovni mesti se je zahtevala višja ali visoka šolska izobrazba z deset let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu za višješolsko izobrazbo in pet let za visoko šolsko izobrazbo. Za vsako delovno mesto sta se prijavila po en kandidat. Oba sta imela višjo šolsko izobrazbo in po štiri leta delovnih izkušenj.

Razpisna komisija delovne organizacije je ugotovila, da kandidata ne izpolnjujeta vseh razpisnih pogojev. Delavski svet delovne organizacije je na svoji seji obravnaval obe prijavi. Mnenja o izbiri kandidata so bila različna. Predsednik razpisne komisije je predlagal ponovitev razpisa, vendar člani delavskega sveta s tem niso soglašali in so menili, da je po 6. členu republiškega zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in delovnih razmerjih med delavci in zasebnimi delodajalci Ur. l. SRS 18/74, po katerem je dala možnost, da lahko kandidira za prosto delovno mesto tudi tisti, ki ne izpolnjuje vseh razpisnih pogojev in je tudi tak delavec lahko izbran. Delavski svet je potem res oba kandidata izbral na prosti delovni mesti za mandatno dobo štirih let.

S tako izbiro ni soglašal družbeni pravobranilec samoupravljanja občine. Sodišče združenega dela je predlagal, da naj oba sklepa o izbiri kandidata razveljavi. Po mnenju družbenega pravobranilca samoupravljanja izbira kandidata ni bila v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu delovne organizacije, ker nista imela določeno dobo delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih. Ker sta imela le višješolsko izobrazbo, bi morala imeti 10 let delovnih izkušenj.

Sodišče združenega dela je predlogu družbenega pravobranilca samoupravljanja ugodilo in oba sklepa delavskega sveta delovne organizacije o izbiri kandidata razveljavilo iz naslednjih razlogov:

Kandidata za prosti delovni mesti bi morala v smislu 35. in 39. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu imeti 10 let delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu za višješolsko izobrazbo. Ker pa sta imela le po štiri leta delovnih izkušenj, nista izpolnjevala vseh pogojev iz razpisa in zato nista mogla biti izbrana na prosti navedeni vodilni delovni mesti.

Sklicevanje delavskega sveta delovne organizacije na 6. člen omenjenega republiškega zakona v tem primeru ne pride v poštev. To velja le takrat, ko razpis ni uspel in se ta ponovi ali pa se odločijo, da bodo na delovno mesto začasno sprejeli kandidata, ki ne izpolnjuje vseh pogojev. V takem primeru se tak delavec sprejme ali razporedi v združeno delo za določen čas, dokler delovnega mesta ne zasede po objavi prostega delovnega mesta, kandidat, ki izpolnjuje vse pogoje. Na takem delovnem mestu delavec lahko opravlja posle največ eno leto. Med tem časom je potrebno obvezno prosto delovno mesto razpisati. Tako delavski svet delovne organizacije na obe razpisani prosti delovni mesti ni mogel izbrati, saj nista izpolnjevala pogojev po samoupravnem sporazumu o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu, niti ta odločitev ni bila v skladu z omenjenim republiškim zakonom.

M. Prezelj

V počastitev krajevnega praznika Javornika in Koroške Bele so člani prostoletnega gasilskega društva pripravili mokro gasilsko vajo na Potokih. - Foto: B. B.

Mladi železarji pred novimi akcijami

V četrtek, 9. septembra, je bila v Železarni Jesenice programska in volilna seja koordinacijskega sveta ZSMS. Mladi železarji so na njej kritično ocenili svoje delo v preteklem enoletnem obdobju ter sprejeli nov akcijski program, v katerega so zapisali vrsto aktualnih nalog, ki jih čakajo v prihodnje.

Najprej bodo v novem mandatsnem obdobju ustanovili osnovne organizacije ZSMS v vseh sredinah, kjer jih še ni oz. slabo delajo. Ustanovili bodo aktiv mladih članov ZK in malo knjižnico za ideološko izobraževanje. Med pglavitne naloge nadalje sodi ustanovitev komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito, povezovanje mladih železarjev z ostalimi kolektivnimi člani ZSMS, seznanjanje novospregjetih delavcev z delom mladinske organizacije in drugih družbenopolitičnih organizacij, uresničevanje

stabilizacijskega in akcijskega programa Železarne, evidentiranje in kadrovanje članov ZSMS za nove samoupravne organe ter poživitev delovanja mladih v samskih domovih.

Poleg akcijskega programa celotnega koordinacijskega sveta ZSMS pa so svoje programe pripravile tudi posamezne komisije, in sicer za idejnopolitično izobraževanje, za kulturo in šport ter za informiranje. Vsi programi so zelo pestri, tako da bo v njih lahko sleherni mlad železar našel nekaj zase.

Na četrtkovi seji so bile izvedene tudi volitve, in sicer so delegati koordinacijskega sveta ZSMS izvolili novo 17-člansko predsedstvo ter predsednike posameznih komisij. Za novega predsednika koordinacijskega sveta ZSMS Železarne je bil ponovno izvoljen Valentin Jekler, za sekretarja pa Roman Kosmač.

J. R.

Dohodki interesnih skupnosti

Škofja Loka - Sredstva za samoupravne interesne skupnosti v Škofji Loki v letošnjem prvem polletju dotekajo normalno. Nekoliko so sicer pod planom, še posebno, če se upoštevajo višje stopnje v prvih treh mesecih. Povprečna realizacija dohodka je dosegla 49,02 odstotka na plan dohodkov za vse leto. Občinska izobraževalna skupnost je planirala 22 milijonov 61.000 dinarjev dohodka, realizacija pa je dosegla 21 milijonov 924.000 dinarjev. Skupnost otroškega varstva je planirala 2 milijona 130.000 dinarjev, realizacija pa znaša milijon 935.000 dinarjev, temeljna telesnokulturna skupnost je planirala milijon 821.000 dinarjev, realizacija znaša milijon 786.000 dinarjev, občinska skupnost socialnega varstva pa je planirala 2 milijona 730.000 dinarjev, realizirala pa 2 milijona 836.000 dinarjev. D. S.

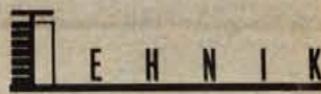
Konec meseca volilna konferenca

Radovljica - Predsedstvo občinske konference ZSMS Radovljica je v četrtek, 2. septembra, sklenilo, da bo občinska volilna in programska konferenca ZSMS v četrtek, 30. septembra. Po zelo kritični razpravi so ugotovili, da je treba kandidatno listo novega predsedstva razširiti in jo dati v obravnavo in potrditev vsem osnovnim organizacijam ZSMS v občini. Imenovali so tudi posebno sedemčlansko delovno skupino, ki bo pripravljala gradivo za konferenco. Večina članov predsedstva je tudi menila, da funkcija predsednika v prihodnje ne bi bila poklicna, marveč, da bi bil plačan le sekretar občinske konference ZSMS, ki bi moral voditi vse operativne posle. JR

Aktiv mladih novinarjev

Po dvomesečnem zatišju je spet začel delovati aktiv mladih novinarjev in literatov iz Kranja. Prvi sestanek bodo člani imeli v torek, 14. septembra, ob 17. uri v sejni sobi skupščine občine Kranj. V novi sezoni jih čaka vrsta nalog. Med drugim bodo organizirali novinarske dneve, novinarski teden z revijo Mladina, izobraževalna predavanja, ogled CP Glas in RTV Ljubljana, vsak mesec pa bodo izdajali tudi svoj bilten. I. Hribar

iz glasil delovnih organizacij

SGP Tehnik Škofja Loka

POSLOVNI REZULTATI V PRVEM POLLETJU

V podjetju ugotavljajo, da je skupni dohodek sorazmerno precejšen, da pa v prvem polletju letošnjega leta niso dosegli takšnih rezultatov, ki bi lahko obetali uspešnejše poslovno leto. Analize kažejo, da je število zaposlenih nekoliko manjše kot lani, število opravljenih ur se je zmanjšalo za približno 10.000, precej pa so porasle tako imenovane neproduktivne ure, in sicer od 17 odstotkov na 24 odstotkov. Ta podatek kaže, da je delovni čas neracionalno izkoriščen, da je izredno veliko izostankov z dela. V izrednem porastu so izostanki zaradi rednih dopustov, izredni dopusti so porasli od 1200 na 13.000 ur, bolezenski dopusti pa so narasli od 19.000 na 26.000 ur. Grobi povzetek kaže, da delajo le še 75 odstotkov predvidenega delovnega časa.

Ko je delavski svet razpravljal o polletnem gospodarjenju, je sprejel določene ukrepe, ki naj bi izboljšali poslovanje v organizaciji do konca letošnjega leta.

VPIS POSOJILA ZA CESTE

Od skupnega števila zaposlenih je vpisalo posojilo za ceste 78 odstotkov zaposlenih. Večina je vpisala polovico osebnega dohodka kot posojilo. Skupni znesek posojila, ki so ga delavci SGP Tehnik vpisali, znaša 708.000 dinarjev. Razen tega so TOZD vpisale posojilo v višini 1 odstotka bruto osebnega dohodka, izplačanega v letu 1975, kar znaša 322.264 dinarjev.

aerodrom

MALA PLAKETA JNA

KRANJ - Kolektivno delovne skupnosti Aerodrom Ljubljana-Pula je Jugoslovanska narodna armija - vojna pošta Zagreb dodelila malo plaketo JNA. Plaketo so jim podelili v znak priznanja za dosežene uspehe pri sodelovanju z vojnimi enotami, ustanovami vojnega letalstva in pri protiletalski obrambi.

murha LESCE

POSOSILO ZA CESTE

LESCE - Z vpisovanjem posojila so v podjetju Murka Lesce začeli 7. junija. V manj kot enem mesecu je vpisalo posojilo 199 članov kolektiva. Vpisali so 309.950 dinarjev ali poprečno 1512. Po programu naj bi zaposleni v Murki vpisali za 313.300 dinarjev posojila. Kot poročajo v glasilu delovne skupnosti Naš list, ni bojazni, da predvidenega zneska ne bi dosegli.

POČITNIŠKI DOM

LESCE - 1. julija je Trgovsko podjetje Murka Lesce v Umagu odprlo svoj počitniški dom. V domu je 32 postelj, v sobah je topla in hladna voda, dom pa ima urejeno tudi centralno ogrevanje. V domu so že letovali člani kolektiva, kot pišejo v glasilu pa so 21 članom kolektiva omogočili leto vanje brezplačno.

Pevec in obiskovalce je pozdravil tudi kapelski župan Lubas

Predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter

Boljše kot ob tromesečju, vendar še ne zadovoljivo

Gospodarjenje v kranjski občini v prvem polletju ni dalo pričakovanih rezultatov. Spremembe v obračunavanju dohodka ne morejo biti izgovor za stagnacijo proizvodnje, za kopičenje zaloga, za skoraj ustavljeno vlaganje kranjskega gospodarstva v razširjeno reprodukcijo in za padec produktivnosti dela!

Kranj, 7. septembra - Izvršni svet občinske skupščine je na današnji 112. seji temeljito obravnaval dosežke kranjskega gospodarstva v letošnjih prvih šestih mesecih ter ugotovil mnoge pomanjkljivosti in težave, s katerimi so se ubadali skoraj vsi delovni kolektivi: stagnacija proizvodnje in prodaje, kopičenje zaloga gotovih izdelkov, padec produktivnosti. Edini kolektiv, ki je zabeležil vidne rezultate v produktivnosti, proizvodnji ter izvozu, je Iskra, pa čeprav so vse ostale proizvodne gospodarske organizacije kranjske občine zastoje v prodaji na domačem trgu reševale s pospešenim (in često tudi popolnoma nerentabilnim) izvozom. To je privedlo sicer do razveseljivega rezultata, da gospodarstvo kranjske občine skoraj v celoti pokriva svoje uvozne potrebe

(97,2%) s svojo prodajo izdelkov in storitev na tuja tržišča.

V Iskri je danes zaposlenih kar 1/4 vseh zaposlenih delavcev v kranjski občini, zato je tudi njen vpliv na vse rezultate gospodarjenja pa tudi porabe prigrisposodarjenih sredstev tako pomemben in tako velik. Primer: industrijska proizvodnja se je v letošnjih šestih mesecih v primerjavi z lanskimi dvignila za 17,9% - računano brez Iskre pa komaj za 2,5%! Zato je izvršni svet tudi kritično ocenjeval proizvodne napore »ostale« proizvodnje.

Produktivnost, ki je računano brez Iskre v ostalih OZD ostala na lanski ravni (celo samo 99,8%), vsekakor ne kaže posebno dobre perspektive nobeni OZD. Jože Zaletel, član izvršnega sveta, je v svoji razpravi poudaril nekaj značilnosti

te naše produktivnosti: v proizvodnji in v montažah imamo evropske norme, ki jih naši delavci po količini kot po kvaliteti dosegajo in presegajo. Toda čimbolj se oddaljamo od delovnih mest v neposredni proizvodnji, slabša se produktivnost... Rešitev je torej iskati v administrativnih službah, v organizaciji dela strokovnih služb, večji kvaliteti dela komercialne, ne v »naporih« teh služb, temveč v »rezultatih«!

Ob polletju je kranjsko gospodarstvo izkazalo 420 milijonov dinarjev primanjkljaja. To je dovolj velika številka za resen opomin vsem kolektivom, posebno pa tistim, ki jim izguba že najeda lastno substanco. Izvršni svet v svojih zaključkih poziva vse OZD z izgubo, da takoj pripravijo sanacijske načrte in jih predložijo izvršnemu svetu oz. njegovemu koordinacijskemu odboru za sanacijo gospodarstva.

OZD morajo preučiti vzroke za padec produktivnosti, ki niso pri delavcih za strojih (!), opravijo naj raziskave trga in podvzamejo naj skrajne ukrepe, da razprodajo prekomerne zaloge gotovih izdelkov. Tudi kadrovske analize ne bi bile odveč, posebno v administraciji je večkrat treba preučiti številčno potrebnost kadrov, zahtevan nivo ter delovno učinkovitost. Vsekakor pa se ne sme prezreti nujno potrebno tekoče izobraževanje kadrov ter njihovo usposabljanje za prevzemanje odgovornih del.

OZD morajo pod nujno preučiti namen in obseg nadaljnjega vlaganja v razširitev in modernizacijo svoje proizvodnje, ker na tem področju kranjsko gospodarstvo že zaostaja (indeks investicijskega vlaganja je samo 72), in če bi šlo v tem trendu naprej, bi Kranj kmalu ostal zaostala in le na pol razvita občina. Skupščina občine bo konec meseca obravnavala gospodarske rezultate in do takrat bo SDK izdelala še posebno študijo zaradi osvetlitve tudi druge, posebno še finančne problematike združenega dela v občini Kranj. I. S.

SGP Sava gradi

Jesenice - Splošno gradbeno podjetje Sava z Jesenic gradi na Plavžu več stolpnic. Tako bo do 20. decembra gotova stolpnica S4, medtem ko bo do 29. novembra pod streho druga stolpnica na Plavžu. Sava je začela tudi s pripravljalnimi deli na stolpnici S1 (za Ulčarjem). Stanovanjska gradnja na Plavžu je torej v polnem razmahu, poteka v okviru dogovorjenih rokov. SGP Sava gradi z novo tehnologijo, tako da je vsak stanovanjski objekt z okoli 100 stanovanji narejen v manj kot letu dni. Razen tega bo jeseniško gradbeno podjetje v sredo, 15. septembra, izročilo svojemu namenu tudi cesto v Podkorenu. Ta cesta pa še nima priključka na magistralsko cesto Podkoren-Jesenice, ker zanj primanjkuje denarja. D. S.

Sploh pa je za letošnje gibanje gospodarstva v prvih šestih mesecih značilno zmanjševanje industrijske proizvodnje, povečanje zaloga, neugodna konjunktura, zaviranje cen ter povečanje izvoza tudi za ceno slabih finančnih rezultatov ter nenazadnje omejevanje uvoza. Po drugi strani pa v občini ugotavljajo, da se nadaljujejo ugodna gibanja v zunanji trgovini in da so tudi izvozna naročila zadovoljiva.

In še nekaj je značilno za radovljiško gospodarstvo. Stopnja zaposlenosti je ostala na lanski ravni. Realni osebni dohodki pa še naprej padajo. Poleg omenjenih pa je izvršni svet ugotovil, da je vzroke za slabše poslovne rezultate treba iskati tudi v delovnih organizacijah. Kot rečeno, le-te preveč površno in ne dovolj dosledno izvajajo stabilizacijske programe, ki so jih sprejele lani.

A. Zalar

Povezati skupnosti in gospodarstvo

Krajevne skupnosti tržiške občine so v preteklih petih letih prejele 6,488.781 dinarjev

Trzin - Trinajst krajevnih skupnosti v tržiški občini je v preteklem petletnem obdobju prejela sredstva predvsem iz prispevkov od uporabe mestnega zemljišča, prispevkov organizacij združenega dela za negospodarske investicije, občinskega proračuna in samoprispevka občanov. Podatki, ki jih je zbral upravni organ tržiške občinske skupščine, povedo, da so krajevne skupnosti v tržiški občini prejele med letom 1971 in 1975 skupno 6,488.781 dinarjev. Od tega so znašale dotacije 1,804.748 dinarjev, prispevek od uporabe mestnega zemljišča je dosegel enako vsoto, namenske dotacije pa so znašale 2,765.771 dinarjev. Veliko je bilo s tem denarjem, ki ga je oplemenitilo na tisoče prostovoljnih delovnih ur, zgrajenega ali popravljene v ur, v krajevnih skupnostih. V prihodnje bo treba krepiti in izpopolnjevati samoupravne in delegatske odnose v krajevnih skupnostih. Zato bo nujno potrebno spremljati, dopolnjevati in usklajevati samoupravne akte z ustavo in drugimi dokumenti kar velja predvsem za

statute krajevnih skupnosti. Hitreje kot doslej kaže oblikovati hišne svete in druge ulične in vaške oblike organiziranja v krajevnih skupnostih ter okrepiti sodelovanje s sosednjimi krajevnimi oziroma drugimi skupnostmi v občini. Pomembna bo tudi krepitev delegatskih odnosov na vseh ravneh in vloge družbenopolitičnih organizacij, združenih v socialistično zvezo delovnega ljudstva. Posebna pozornost bo veljala oblikovanju takih organov, ki bodo krepili in bogatili medsebojne človeške odnose kot poravnalni sveti, potrošniški sveti itd.

Predvsem pa bo treba urediti financiranje krajevnih skupnosti. To je naloga krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela oziroma sporazumov med organizacijami združenega dela in delovnimi kolektivi. Pri tem bo treba upoštevati potrebe krajanov po skupnostih in zmožnosti gospodarstva oziroma organizacij združenega dela.

J. Košnjek

Na svečanosti na Laborah so jubilentom podelili Iskrine jubilejne značke.

Pomemben delež in vpliv

Ob 30-letnici Iskre Elektromehanike Kranj je bilo v petek, 10. septembra, popoldne v tovarni na Laborah slavnostno zasedanje delavskega sveta - V okviru tega jubileja je v četrtek, 9. septembra, kolektiv Iskre - Tovarne merilnih instrumentov Otoče proslavil 15-letnico

Kranj, Otoče - »Z ustanovitvijo nove delovne skupnosti Iskre se začena bistveno prestrukturiranje kranjskega gospodarstva, saj se z vso naglostjo in za našo socialistično družbo značilno zagnanostjo pričanja ob nekdanji skorajda edini tekstilni industriji v Kranju razvoj elektroindustrije kot nove mlade in perspektivne veje kranjske industrije in njegovega gospodarstva z vsemi posledicami, ki jih že dolgo občutimo in ki so vse bolj in bolj prisotne,« je na petkovi slavnostni seji delavskega sveta Iskre Elektromehanike Kranj poudaril predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič.

Na slavnostni seji v dvorani Tovarne telekomunikacij na Laborah, kjer sta o pomenu in razvoju Iskre Elektromehanike govorila predsednik delavskega sveta Jože Zaletel in glavni direktor Aleksander Mihev, so bili poleg gostov in predstavnikov družbenopolitičnega življenja ter gospodarstva tudi jubilejanti. Na slovesnosti je bilo še posebej poudarjeno, da je danes skoraj vsak tretji delovni človek iz kranjske občine zaposlen v Iskri in da je z rastjo kranjske Elektromehanike postal tudi Kranj poznani center elektroindustrije doma in v svetu. Pred kulturnim programom, v katerem so nastopili kulturna skupina in moški pevski zbor Iskre, so jubilentom podelili tudi slavnostne značke Iskre. Med slavljenici pa je bilo tudi 48 članov kolektiva, ki so v Iskri že vse od njene ustanovitve pred 30 leti.

V okviru proslav in prireditev ob

30-letnici Iskre Elektromehanike Kranj pa je prek 500-članski kolektiv Iskre-Tovarne instrumentov v Otočah slavil v četrtek, 9. septembra, 15-letnico obstoja in hitrega razvoja tovarne. Ob tej priliki je bilo na tovarniškem dvorišču svečano zborovanje kolektiva, ki so se ga poleg jubilentov udeležili tudi predstavniki skupščine in družbenopolitičnih organizacij radovljiške občine. O razvoju in pomenu te tovarne so govorili direktor tovarne Jernej Vrtačnik, predsednik radovljiške občinske skupščine Leopold Pernuš in glavni direktor Iskre Elektromehanike Aleksander Mihev, ki je ob tej priliki kolektivu za uspešno 15-letno delo izročil tudi plaketo Iskre.

Predsednik radovljiške občinske skupščine je med drugim posebej poudaril, da je poleg izrednega in hitrega razvoja kolektiva Iskre v Otočah vedno sodeloval pri vseh akcijah in naporih za razvoj krajevnih in širše občinske skupnosti. Ostro pa je ob tej priliki obsodil tudi avstrijsko manjšinsko politiko proti Slovincem na Korškem in Hrvatoma na Gradiščanskem.

Pred kulturnim programom, ki so ga pripravili kulturna skupina Iskre Elektromehanike in moški pevski zbor Iskre iz Kranja, so podelili tudi jubilejne značke Iskre članom kolektiva, ki so v Iskri že 30, 25 ali 20 let. Jubilejne značke so dobili Minka Sušnik, Miroslav Mlakar, Zinka Lapažne, Stane Pirnat, Elza Praprotnik, Marija Svetina, Zdravko Soklič in Jože Dolenc. A. Zalar

Svečanega zborovanja kolektiva Iskre v Otočah so se med drugim udeležili tudi predstavniki radovljiške občine.

Gospodarstvo pod planom

Škofja Loka - V četrtek, 9. septembra, je bila v Škofji Loki skupna seja vseh delegatov delegacij družbenopolitičnih organizacij, ki sestavljajo družbenopolitični zbor skupščine občine in predsedstva občinske konference SZDL. Na seji so analizirali rezultate gospodarjenja v prvem polletju 1976 in razpravljali o programu aktivnosti za sprejem samoupravnega sporazuma družbenih dejavnosti.

V razpravi so delegati poudarili, da polletni poslovni rezultati zbujajo skrb, saj se zaloge kopičijo, stroški naraščajo, poraba je neracionalna na vseh področjih. Produktivnost upada, izgube naraščajo, zato so se odločili za temeljito akcijo - po

organizacijah združenega dela in po temeljnih organizacijah združenega dela, vendar ne le gospodarskih dejavnosti, temveč tudi negospodarskega. Razen tega so se v Škofji Loki odločili tudi za posebno sejo zborov skupščine občine, na kateri naj bi nekaj delovnih organizacij temeljito razčlenilo pogoje in uspehe ter probleme svojega gospodarjenja. Akcija pa bo vsekakor najbolj temeljito in dosledno morala potekati predvsem v organizacijah združenega dela, kjer naj bi o polletnih poslovnih rezultatih razpravljali sleherni delovni kolektiv, zavzel svoja stališča in v nadaljnjih mesecih gospodaril v okviru stabilizacijskih programov. D. S.

Likovniki Iskre razstavljajo na Laborah

V ponedeljek, 6. septembra, so v okviru praznovanja 30. obletnice združenega podjetja Iskra - Elektromehanika Kranj odprli v avli tovarne telekomunikacij na Laborah razstavo del likovnikov, zaposlenih v kranjskih obratih Iskre. Na razstavi sodeluje devet likovnikov, od tega sedem slikarjev in dva kiparja s skupaj 34 deli.

Med likovnike zastopane na razstavi, ki imajo najdaljši, slikarski staž in z njim vrsto pomembnih razstav doma in v tujini za seboj, sodi Boris Lavrič, predstavnik t.i. fantastičnega slikarstva, slikar, ki išče svoj motivni svet v poetično zasnovanih vesoljskih širjavah, na daljnih planetih, ki kot simboli neke odmaknjene sreče nastajajo v slikarjevi domišljiji.

Fantazijski svet postaja vedno bolj odločen dejavnik tudi v slikarstvu Mladena Radojčića. Prav na tem področju se kažejo mnoga zelo perspektivna znamenja slikarjevega bodočega razvoja. V Radojčićevih krajinah, ki se opirajo na realistično predstavo o svetu, izstopajo tista dela, ki obravnavajo arhitekturno podobo naših naselij.

Martin Goričanec se razvija v kvalitetnega krajinskega slikarja. Tudi pri njem je povezava z arhitekturnim elementom v krajini zelo tesna in prav takšni motivi stojijo na vrhu lestvice njegovih slikarskih prizadevanj in so med najbolj opaznimi na razstavi.

Cepprav šele na začetku svoje slikarske poti, kaže dejavnost Milenka Kljajčića zelo ugodno prognozo. Njegove krajine in naselja spadajo

po svoji kompozicijski in barvni zasnovi med najboljše na Iskrini razstavnih prireditvi.

Iz zgodovinske snovi zajema svojo motiviko Franc Kavčič. Kot dober risar se bo morda v bodoče še uspešneje razvijal ob opazovanju in oblikovanju predmetov iz svoje neposredne okolice.

S figuraliko se ukvarja Franc Guček. To področje je eno najtežjih in najbolj zahtevnih na področju slikarskega ustvarjanja in bo od avtorja zahtevalo veliko naporov, konzultacij, nenehnih poskusov pa tudi poguma.

Dar za portretno slikarstvo hitro opazimo v delu Izidorja Jalovca, še posebej v drobnih, a privlačnih portretnih zapisih, ki jih je napravil pri vojakihi.

Janez Vovk je izkušen kipar in dober poznavalec ljudi, ki jih oblikuje. Njegove plastike v lesu spominjajo po svoji oblikovni tehtnosti na naše stare podobarske mojstre, kakršne smo poznali pri nas v 19. in zgodnjem 20. stoletju. Tako kot ti se tudi Janez Vovk odlikuje po pestrosti oblik in motivov.

Jože Volarič se nam to pot predstavlja s svojimi skupinskimi kiparskimi kompozicijami, ki kažejo na zelo perspektivne možnosti kiparjevega bodočega snovanja v železu. Okrepila se je tudi plastična polnost in sklenjenost obravnavanih figur še posebej živalskih.

Kljub raznolikosti slikarskih in kiparskih zasnov, kaže skupina likovnikov, ki se ob Iskrinem jubileju predstavlja javnosti, močno voljo po sklenjenem, resnem in kvalitetnem

oblikovanju, pri tem pa tudi željo, da bi take prireditve kot današnja postale stalna oblika njihovega dela pa tudi njihovega prispevka naši družbi.

Cene Avguštin

Vpis abonmaja v Prešernovem gledališču za sezono 76/77

Kot že vrsto let, tudi letošnji repertoar sestavljajo domače predstave ter predstave različnih drugih slovenskih gledaliških ansamblov. Z izborom najrazličnejših del želimo kvalitetno zadovoljiti našega gledalca. Repertoar se bo prav zato potrjeval tako s komedijo kot z dramo, vendar se zavedamo, da se ne smemo približati niti ceneni koketnosti niti problemsko našemljenemu snobovstvu. Vodilo nam je kvaliteta in skozi prizmo te, včasih neprijetne besede, bomo skušali poiskati najboljše, tako da bo gledalec skozi naše predstave spoznal profil celotne gledališke Slovenije.

TEDEN SLOVENSKE DRAME 77 bo tudi v letošnji sezoni ena od najpomembnejših slovenskih gledaliških manifestacij. Domača dramatika, ki se preverja na našem festivalu, tako na najneposrednejši način dopolnjuje podobo slovenske gledališke misli, ki se oblikuje v vseh naših gledališčih.

Pestrost kranjskega gledališkega trenutka se mnogokrat istoveti z repertoarnimi predstavami domače gledališke hiše. Kreativnost Prešernovega gledališča pa bi bila brez predstav, ki jim največkrat pravimo »za otroke in mladino« močno osiromašena. Prav zato želimo v naslednji sezoni ob nezmanjšanem številu novih uprizoritev še bolj izostri kvaliteto predstav, ki so namenjene najmlajšim.

Pestrost našega celotnega programa ne bo ocenjevala samo kritika, ampak predvsem publika - torej vi in vaše ocene, vaš odziv, vaš kritičen aplavz nam bodo dobrodošel vodnik pri naših naporih.

Med abonmajskimi predstavami za odrasle je PG izbralo Potrčeve »Krefle«, Kleistov »Razbiti vrč«, noviteto kranjskega dramatika Pavla Lužana »Triangel« ter izvorno slovensko dramatisacijo Haškovega »Švejka«, ki jo je v času profesionalnega gledališča pripravil kratratni umetniški vodja Herbert Grün. Iz pretekle sezone pa si bodo gledalci lahko ogledali lanskoletno uspešno Hadžičevega »Hitlerja v partizanih«.

Za mlade obiskovalce kranjske gledališke hiše pa bo Prešernovo gledališče uprizorilo slovensko noviteto »Liliputanci grede v napad« Miroslava Slane. Novoletno praznovanje pa bodo popestrili s posebno predstavo.

Za najmlajše pa bo PG uprizorilo dve lutkovni predstavi. Ob abonmajskem repertoarju za odrasle, ki ga pripravlja PG skupaj s požrtvovalnim nepoklicnim igralškim ansambлом, pa se bo lahko gledalec sočal s kvalitetnimi dosežki drugih slovenskih gledališč.

M. L.

Kljub težavam živahna dejavnost

Bohinj - Cepprav amaterski kulturni delavci v Bohinjski Bistrici v radovljiški občini nimajo svojih prostorov, se DPD Svoboda Tomaž Godec v letošnjem prvem polletju lahko pohvali z živahno dejavnostjo. Folklorna skupina je v tem času pripravila 16 nastopov ob različnih prireditvah in za turiste v Bohinju. Njihove plesne si je ogledalo preko 3000 domačinov in tujcev. Tamburaška sekcija je organizirala 15 koncertov, moški pevski zbor pa je nastopil dvajsetkrat. Aktivna je bila tudi foto-kino sekcija, ki je pripravila klubsko razstavo foto krožka in dve razstavi samostojnih avtorjev ter foto razstavo Gorenjski pionirski foto 76. Dramska sekcija sicer ni naštudirala nobene igre, je pa organizirala občinsko proslavo ob dnevu OF.

Kot rečeno, imajo v Bohinjski Bistrici največ težav zaradi prostora. Zdaj so prireditve v avli nove osnovne šole. Kulturni dom, v katerem je kino dvorana, pa je tako rekoč neuporaben. Že tako je bilo delo v domu oteženo, pred dnevi pa so vanj vdrla še domači razposajenci in prostore tako poškodovali, da so morali zdaj dom sploh zapreti. JR

France Smole

France Smole sodi med tiste slikarje, ki na drevesu našega samorastniškega likovnega snovanja rodijo najlepše sadove. Ne želja po pridobivanju, temveč resnično veselje in pošten odnos do dela sta značilna za Smoleta kot človeka in slikarja. Brez spogledovanja z občinstvom ustvarja France Smole svoja dela, kot mu jih narekuje njegov pred in po vojni izgrajevani likovni koncept. Je izrazit krajinar, čeprav se v slikarjevem motivnem svetu pogosto pojavljata tudi tihotižje in portret. Kot poglobljeno likovno izrazilo se pri Francetu Smoletu uveljavila akvarel. Zdi se, da mehka prosojnost akvarelnih barv bolje ustreza slikarjevi naravi in razpoloženju kot katerakoli druga tehnika. Mere Smoletovih slik so majhne, nekatere so podobne miniaturom. Kljub vsej zadržanosti niso Smoletovi akvareli nikakršni drobni izrezi iz narave, temveč kompozicijsko zelo odprto zasnovane krajine,

ki bi jim ustrezna povečava hitro dala vsaj na zunaj mnogo bolj pomemben videz.

Motili bi se, če bi Smoletove krajine hoteli uvrstiti pod strogo realistični imenovalce. Pridobitve, ki so jih impresionisti in njihovi nasledniki zasejali v evropsko slikarstvo, odmevajo tudi v Smoletovem delu. Smoletova krajina je optična vizija svetlobni, barvni in atmosferski pojavnosti, krajina zajeta v vsej svoji enovitosti barvno gmoto.

Smoletova razstava je ena prvih prireditev v okviru načrtnih predstavitev prizadevanj likovnih skupin Slovenije in njenih članov. Njen namen je s premišljeno razstavno politiko, z izborom zares vrednih del, s stalno mentorsko službo in drugimi likovno-vzgojnimi prijemi poiskati nove in primerne oblike rasti vedno bolj žive, v svoji pojavnosti zelo raznolike pa tudi zapletene in prav zato pozornosti potrebne amaterske likovne dejavnosti pri nas.

Cene Avguštin

Janez Ravnik

Akademski slikar Janez Ravnik z Bleda, ki je razen po svojem slikarskem delu poznan tudi kot odlični likovni pedagog naših najmlajših, si je za tematsko izhodišče svojega likovnega prizadevanja izbral poseben svet, svet za katerega bi lahko trdili, da je nekakšna sinteza lirčne abstrakcije, konstruktivističnih oblikovnih teženj in ne nazadnje prvin, ki označujejo tako imenovano in močno aktualno »novo ornamentiko«.

Značilno - pa tudi pozitivno je, da se je umetnik od tega svojstvenega oblikovnega sveta dokopal sam, če tako lahko zapišem, »v potu svojega obraza«, torej po dosledni in logični razvojni poti, ki obsega več kot desetletno intenzivno likovno delo; to, in pa dejstvo, da se je Ravnik kljub specifičnemu samosvojemu likovnemu izražanju, v bistvu vedno zavestno vključeval v tokove sodobnega likovnega stremjenja v svetu, daje stvaritvam, likovnim rezultatom tega umetnika še posebno ceno in kvalitativno težo.

Slike Janeza Ravnika so vizije intenzivno, spektralno obarvanih oblik, oblik, ki živijo same zase svojo ploskovito in obenem prostorsko življenje; to so projekcije čistega likovnega bistva, prvine, ki v bistvu niso podvržene nikakršnim drugim zakonom, kot zgolj likovnim; logika njihove eksistence je slikarska logika. Osnovna struktura teh oblik se sestoji iz pasov različni gradiranih nians barvnega spektra, ki ob pregibih, svojih ali prepletih, prehajajo iz tople v hladno barvno skalo ali obratno; pri tem pride barva do veljave kot bistveni element sleherne Ravnikove stvaritve, kot polnovredna vrednota, ki odloča kakšen bo vizualni in emocionalni vtis posamezne kompozicije; istočasno pa tudi z menjavanjem hladnih in toplih tonalitete dobimo vtis, da se ti trakovi - »oblanci« intenzivno razvijajo v slikovni prostor.

Oblike in barve, nam v Ravnikovih slikah v skladnem, preštudiranim

nem sozvočju lahko izpričujejo najrazličnejša razpoloženja, čustvena stanja; z različnim načinom obkroženja lahko vzbudijo občutek veselja ali žalosti. V teh, na videz preprostih, pred nevtralnimi ozadjem lebdečih oblikah, se kaže ustvarjalna sposobnost umetnika, ki ni nič manjša od tiste, ki jo posedujejo »realisti« - ali pa je morda še večja, kajti mnogo lažje je »imitirati« neko realnost, kot pa ustvariti povsem nov svet s, samo njemu lastnimi zakonitostmi. Spomnimo se samo slikarja Turnerja, ki je sredi 18. stoletja, ko je najbolj cvetel »realizem«, ustvarjal svoje izrazito »abstraktne« študije barv, ozračja, svetlobe; prav zaradi tega se ne smemo čuditi nekaterim današnjim umetnikom, ki jih, kljub ponovni prevladi realizma, še vedno privlačuje čar reševanja čistih slikarskih problemov, odnosov med barvami in oblikami, ki so pogosto povsem neodvisne od oprijemljivega, realnega sveta.

Da pa je zanimanje zgolj za anorganski, abstraktni svet pri slikarju Janezu Ravniku le prehodnega značaja, nam dokazuje ciklus njegovih najnovejših risb s tušem; v teh risbah, ki so narejene na nekakšen »pointilističen« način - s pomočjo drobnih pičic, se že pojavljajo prvi znaničili biološkega, organskega življenja; v komaj vidno nakazani krajini, nekakšnem imaginarnem pejzažu, razpete med iluzijo in konkretnostjo, visijo v zraku zaobljene, biomorfne in vitalno življenje razodevajoče forme; te oblike niso samo dokazi obstoječega biološkega sveta, marveč tudi sugestija novega, porajajočega se življenja - iz mehkih in na ženske organe spominjajočih matičnih oblik, vre cela množica novih malih elementov, iz katerih se bodo razvile iste oblike.

Nove stvaritve slikarja Janeza Ravnika so v bistvu zaenkrat še nekakšna težko opredeljiva kozmična biologija, vendar napovedujejo nove možnosti in tudi verjetno nove pomembne likovne rezultate; prej ko slej bo v te, za zdaj še monochrome svetove, vdrla tudi barva in jim dala človeško toplejšo, bolj humane razsežnosti.

Franc Zalar

RAZSTAVA V OTOČAH - V okviru proslav in prireditev ob 30-letnici Iskre Elektromehanike Kranj in 15-letnice Iskre - Tovarne Merilnih instrumentov Otoče so minuli ponedeljek (6. septembra) v tovarni v Otočah odprli razstavo umetniških del amaterjev - delavcev iz tovarne. Svoja dela so razstavili Milan Benčič, Emil Skrinjar in Andrej Mehle. Razstavo, ki je zbudila veliko zanimanje med delavci, so zaprli v petek, 10. septembra. V okviru razstave in proslave pa so v četrtek pripravili tudi pogovor z likovniki iz Iskrine tovarne v Otočah. - A. Ž.

Osnovna šola

heroja Grajzerja v Trziču

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. učitelja za slovenski in nemški jezik (PU ali P) za nedoločen čas
2. delavca šolske svetovalne službe - psihologa (P) oziroma socialnega delavca (PU) za nedoločen čas
3. učitelja za oddelek podaljšanega bivanja za razredno stopnjo (U ali PU) za nedoločen čas

Prijave pošljite na naslov šole. Razpisni rok je 15 dni.

Osnovna šola Stane Žagar Kranj obvešča, da bo vpisovanje šolskih novincev za šolsko leto 1977/78 od 20. do 23. septembra 1976.

Vpisovali bomo od 8. do 10. ure ter od 16. do 18. ure v prostorih osnovne šole Stane Žagar Kranj po naslednjem abecednem redu:

- 20. 9. 1976 od črke A - F
- 21. 9. 1976 od črke G - L
- 22. 9. 1976 od črke M - R
- 23. 9. 1976 od črke S - Ž

Vpisovali bomo otroke rojene leta 1970. Pogojno bomo vpisali tudi otroke rojene v januarju, februarju in marcu 1971.

Starše prosimo, da pripeljelo k vpisu otroka in prinesejo njegov rojstni list.

vaša pisma

V nedeljo popoldne je bila cesta Kranj-Tržič dobesedno nabita. K temu je veliko prispevala tržiška sušarska nedelja. Tisti, ki smo se odločili za vožnjo po stari cesti, smo bili na boljšem. Manj je bilo gneče in hitreje smo bili v Tržiču. Težje je bilo priti s stranske na glavno cesto. Tam so nas usmerjali miličniki in parkiri. Ko smo končno le našli parkirnišče (le-ta niso mogla več sprejemati novih in novih vozil), smo odšli na sejem na Trg svobode. Tu so bile stojnice slovenskih čevljarstev in drugih podjetij in zasebnikov. Zaradi boljše prodaje so se prodajalci odločili za popuste. Alpina ga je na primer nudila 10 odstotkov, Peko 20 odstotkov, Ciciban pa celo 50 odstotkov. Največ obiska je imel brez dvoma prodajalec brusilnih kamnov, ki je zgovorno in izvirno ponujal izdelke.

Od petka dalje je bila v stari šoli heroja Bračiča tudi razstava ptice pevke, ki jo je pripravilo društvo Kalinka. Tudi zaradi sušarske nedelje je bila bolj obiskana. Za ptice je bilo treba odšteti od 10 do 1200 dinarjev. Clani Kalinke so razstavljali in prodajali križance, papagaje, zebre, kakaduje, nimfe, lore in druge živali. Napredaj so bile tudi kletke. Veljale so od 110 do 200 dinarjev. Natrpan je bil tudi veselišči prostor, popestren s srečelovom. Z letakov smo zvedeli za sušarski menu. Sestavljali so ga juha z žlikrofi, pečenka, pražen krompir, flancati in kompot iz suhega sadja. Ko smo se vračali, je bilo normalne vožnje že na Polici konec. Zaradi semaforov v Kranju se je že tu začela kolona. I. Hribar

•••

V vašem glasilu je bil objavljen članek »Asfalt proti Crngrobu bole« v katerem je navedeno, da jaz zaviram asfaltiranje ceste v Crngrobu. Zato sem dolžan dati pojasnilo glede mojega odnosa do te poti skozi vas.

V letu 1969 sem odstopil za to pot 150 m in pol metra širok pas zemljišča zastoj. Odkodnina 250,00 din se mi je takrat priznala za odstranitev češnje, pretašitev ograje in pa za ureditev ovinka proti cerkvi v Crngrobu. 200,00 din se mi je izplačalo še istega leta, 50,00 din pa čez 6 let, in sicer točneje pred dvema mesecema. Odstopljeno zemljišče za cesto pa se še do danes ni odpisalo in še plačujem zanj davek.

V februarju letos so se zglasili pri meni zastopniki krajevne skupnosti zaradi asfaltiranja ceste in sem bil pripravljen prispevati za to 2.000,00 din, vendar pa sem predlagal, da naj bi se asfaltirala pot tudi mimo moje hiše do cerkve v dolžini 45 metrov mimo posestva Jamnika Janeza. Ko so prišli iz krajevne skupnosti drugič, sem res postavil pogoj, da naj se tudi Jamnik Janez umakne in dopusti razširitev poti proti cerkvi. Jamnik Janez je postavil tik za to potjo pred 4 leti gnojnišče, predenj pa postavlja gumi voz. Zato turisti, ki prihajajo, sploh ne vedo, kje pelje pot do cerkve, saj sedaj izgleda tako, kot da je pot del dvorišča Jamnikove domačije. Nasproti tega gnojnišča čez pot je moj sadovnjak in se pot širi v moje zemljišče zaradi postavljenih gnojnih jame in ker sosed stalno nastipa zemljo nad pot in tako nastali nasip drsi v pot.

Prav ob moji hiši je ovinek proti cerkvi. Ko turisti pripelejo do tega ovinka, vidijo da se pot ne nadaljuje in zato enostavno parkirajo na moje dvorišče, ki je tako že zelo majhno. Prav zaradi tega pa sem jaz tudi potreben zaščite, saj vse breme turistične prometa proti cerkvi ne morem nositi in sem zato predlagal, da se uredi cestišče do cerkve, kulturnozgodovinskega spomenika. Turisti pa parkirajo tudi na mojih ostalih travnikih, s čimer pa se meni povzroča škoda na mojih pridekih. Vendar pa za moje ugovore nihče noče ničesar slišati in sem se zato obrnil na vaše glasilo, da se seznanijo tudi z mojimi težavami. Pri moji starosti 76 let in boleznih pa se sedaj res ne morem obračati za zaščito mojih pravic na sodišče. Menim pa, da je tudi star človek upravičen, da se ga na stara leta zaščiti in da uživa svoj mir, ne pa da se stalno razburja zaradi motenja njegove posesti in povzročenih škod. Masterl Matevž

Turjak

OBLEGANJE
TURJAŠKEGA GRADU

Če bi partizani bili oboroženi tako kot pred italijansko kapitulacijo, bi turjaški grad bil zanje nezavzetna trdnjava. Vanjo bi bilo moč vdreti le z zvijačo ali v primeru, če bi posadka bila nepazljiva, kajti z lahko pehotno oborožitvijo ne bi bilo moč priti do živega tako močni posadki, skrivajoči se za debelimi zidovi in oboroženi z več kot sto lahкими in težkimi strojnimi ter nekaj minometi.

Napadalec pa ni oviralo le zidovje, temveč tudi lega gradu. Turjaški grad namreč čepi na vzpetini s silno strmimi severnimi, zahodnimi in južnimi pobočji. S severa in juga oklepata grad globeli, ki se spuščata v globoko dolino rečice Želimejščice. Do gradu je mogoče priti le od vzhoda, po poti, ki je speljana po ozkem sedlu in mimo grajskega zidovja do glavnega vhoda na zahodni strani gradu. To ni naključje: glavni vhod je na zahodni strani, ki je za obrambo najugodnejša, saj se tu pobočja spuščajo strmo vse do kakih dvesto metrov niže ležeče Želimejščice, medtem ko je na vzhodni strani grajsko zidovje najdebelejše, kajti grad je moč napadati le iz te smeri.

To pa hkrati pomeni, da turjaški grad niti ni bil obkoljen, kakaj glavnina Gorenjske brigade je zasedla položaje na robovih kakih dvesto metrov vzhodno od gradu, severna, zahodna in južna pobočja pa je nadzirala le s patroljami in manjšimi zasedami. Te pa so bile prešibke in njihovi položaji preveč neugodni za kakršenkoli odpor, če bi se turjaška posadka odločila za preboj v njihovo smer.

Nadzor nad severnimi, zahodnimi in južnimi pobočji vzpetine, na kateri stoji turjaški grad, pa v prvih dneh bojev ni mogel biti učinkovit tudi zato, ker so se po vaseh onstran Želimejščice (Zapotek, Osredek, Veliki Osolnik, Čretež) zadrževale še druge belogardistične in četniške enote.

In tako je Gorenjska brigada 13. septembra ponoči prodrla prav pred grajsko zidovje, ne da bi nalezla na kak resnejši odpor. Na severni strani, onstran globeli, je nekaj dni bil na položajih tudi 3. bataljon Gradnikove brigade, ki pa so ga nato poslali proti Begunjam in Cerknici. Borci se prvo noč še niso dobro znašli, pa tudi časa ni bilo dovolj za temeljito vkopavanje. To se jim je naslednjega dne pošteno maščevalo. Na položajih ni bilo dovolj kritij za vse in tako je marsikateri borce, ki si ni znal poiskati zanesljivega zaklona ali ni bil dovolj previden, zadela sovražnikova krogla. Samo 2. bataljon, ki je bil ponoči zasedel položaje vzhodno od gradu, je tega dne imel šest ranjencev, nekaj pa tudi 3. bataljon Gradnikove brigade na njegovem desnem krilu.

Sovražnik je bil iznajdljivejši: »Dano je bilo povelje, naj fantje utrdijo grajska okna. Tik pred gradom je bilo dosti kamenja. Legionarji so se razpostavili preko dvorišča v živo verigo. Kamen za kamnom je romal iz rok v roke. Temu ali onemu je omahnil iz rok, če je bil pretežak. Bog ve kdaj so slovenski predniki na isti način pretovorili to kamenje iz doline do gradu. Zdaj so kamenje podajale roke skozi močnejši vhod, mimo kapele, po stopnicah v prvo nadstropje in tam preko dvoran na okna. Tam so jih večaki skladali. Samo strelne line so pustili...«

Potemtakem ni prav nič čudnega, da tisočere krogel, ki so jih bile izstrelile partizanske strojnice in puške, niso mogle najti poti do svojega cilja. Neučinkoviti pa so bili tudi težki minometi. Mine so se razletavale že ob dotiku z opeko na grajskih strehah in zato niso mogle napraviti kake večje škode. Pred onimi, ki so padale na notranje grajsko dvorišče, pa so se branilci zavarovali tako, da so okna zadelali z vrečami moke.

Z municijo niso varčevali ne eni ne drugi. Oboji so jo imeli na pretek. Pokanja pušk skoraj ni bilo več slišati, ker so ga preglasili dolgi mitraljezni rafali. Tu pa tam se je oglašal tudi belogardistični minomet, ki je s položajem na grajskem podstrešju trosil mine po marofu, kjer so bili naši minometi, in po robovih okrog gradu. Brž ko pa so mu naši odgovorili z enako mero, je sovražnikov minomet pri priči utihnil.

V spomin na boje in zmage VII. udarne brigade »Franceta Prešerna« bomo v nadaljevanjih objavili odlomek iz knjige Stanka Petelina: Prešernova brigada (Knjižnica NOV in POS 11, Nova Gorica 1967), ker se ti dogodki ujemajo prav na te čase izpred 33 let.

— 8. septembra 1943 zvečer je italijanska vlada objavila brezpogojno kapitulacijo svoje vojske. Vse partizanske enote in terenske organizacije so takoj in samoiniciativno začele razoroževati italijanske posadke v Ljubljanski pokrajini, množična mobilizacija v NOV pa je ustvarila možnost za številčno in oborožitveno okrepitev že obstoječih in za ustanovitev novih partizanskih enot. Partizanska vojska je v Sloveniji razorožila okoli šest italijanskih divizij ter dobro oborožena ter številčno okrepljena najprej uničila precejšnje število belogardističnih posadk na Dolenjskem in Notranjskem, 10. septembra 1943 likvidirala četniško oporišče v Grčaricah na Dolenjskem, 13. septembra pa je Prešernova brigada (takrat še Gorenjska brigada) pričela bitko za Turjak.

Kadar je streljanje nekoliko ponehalo, je bilo slišati kričanje branilcev gradu. »Začeli so z izzivalnim petjem nabožnih pesmi pa vse do kričečih belogardističnih koračnic. Vmes so se pogumno drli. Vpili so, da slavnega gradu niso premagali niti Turki niti Francozi, še manj ga bodo partizani.«

Tako je »Kristusove vojske« v gradu preprečevalo vodstvo, sestavljeno iz fanatikov Žuraja, Perne in kaplana Malovrha, ki je po umiku podpolkovnika Josipa Dežmana v Čretež prevzelo v svoje roke poveljstvo nad približno 750 belogardisti, kolikor jih je takrat bilo v turjaškem gradu, in se niti stotniku Cerkveniku, ki je takrat bil pri brigadi »Triglav« na območju Zapotoka, ni hotelo več pokoravati. Tam so namreč že prejšnjega dne na sestanku, ki so ga imeli kar na hlohkih pred zapotoško šolo, ugotovili, »da je potreba izprazniti grad in da mora vsa na tem področju zbrana vojska oditi bodisi v smeri proti Trstu, če se izkaže resničnost napovedovanja izkrcanja Anglo-Američanov odnosno proti Ljubljani, zasedeni po Nemcih, ker ne bomo mogli vzdržati niti zaradi pomanjkanja prehrane niti zadostne količine orožja in municije.«

Zvečer je Cerkvenik poslal v grad patroljo z ukazom, naj se tamkajšnja posadka še to noč umakne iz gradu in se pridruži glavnini v Zapotoku, da bi skupno nadaljevali pot čez Ljubljansko barje. Patrolja je na Turjaku nalezla na gluha ušesa in tako so belogardisti začeli uresničevati zamisel o svojem Alcazaru.

Čutili so se tako močne, da so tudi razgovore, ki jih je 14. septembra ponudilo poveljstvo Gorenjske brigade, gladko zavrnili z naslednjim odgovorom:

»... 2. Smo redna slovenska vojska, sestavni del redne jugoslovanske vojske. Formirali smo se v skladu z intencijami zaveznikov in smo z njimi v vsakdanjem stiku ter imamo v štabu zastopnika Anglije...«

3. Vaš predlog smo sporočili Poveljstvu divizije in pričakujemo odgovor najkasneje jutri; kajti po našem zastopniku bomo dobili odgovor iz Kaira.

4. Do tedaj predlagamo premirje, ker sodimo, da je prelivanje krvi v teh dneh največja nesreča.«

Odgovor je kot poveljnik brigade »Krim«, ki so jo bili medtem na Turjaku sestavili iz raznih belogardističnih oddelkov, podpisal kaplan Franc Malovrh.

Ko pa je potem Gorenjska brigada z vso silo udarila po gradu tudi s težjim orožjem, minometi in topovi, se je belogardistično vodstvo premislilo in po dveh ženskah, ki sta nosili belo zastavo, predlagalo pogajanja. V gostilni »Ahac« so se nato sestali naši in njihovi predstavniki. Na naši strani so bili komandant Gorenjske brigade Dušan Svára-Dule, komandant 14. divizije Mirko Bračič in komisar iste divizije Janez Hribar, v imenu belogardistične posadke pa se je hotel pogajati velikokoliški župan Patermost. To pa zato, ker si noben belogardistični oficir — kot razberemo iz njihovih poročil — ni upal iz gradu. Naši pa s civilisti niso hoteli imeti nobenega opravka in so zahtevali vojaške poveljnike. Naposlled so le prišli Žuraj, Perne in Miklič. Naši so zahtevali, naj se posadka vda; belogardistični komandanti so predlagali sklenitev sporazuma o medsebojnem nenapadanju, oboji pa naj bi zadržali vsak svojo cono. Bilo je očitno, da belogardisti žele pridobiti čas, pričakujoč, da se bodo medtem Anglo-Američani le izkrcali ali pa jim bo prišla iz Ljubljane nemška pomoč.

Istega dne je stotnik Cerkvenik spet imel stestanek na hlohkih pred zapotoško šolo. Navzoči poveljniki in civilni belogardistični veljaki so razglabljali o najnovejšem položaju in ugotovili, da so pravzaprav že obkoljeni: partizani so pred Turjakom, na Golem in Igu, njihovi oklopniki pa patrolirajo tudi že po cesti, ki pelje mimo Turjaka čez Pijavo gorico proti Škofljici.

Bil je res že skrajni čas, da se umaknejo. Sklenili so, da bo ob pol enajstih ponoči brigada »Triglav« krenila iz Zapotoka čez Želimejščice proti Ljubljanskemu barju. Na Turjak so iz Zapotoka spet poslali patroljo z ukazom, naj se tudi brigada »Krim« to noč prebije iz gradu. Znak za proboj naj bi bile tri rakete. Toda vodstvo na turjaškem gradu je bilo trmasto in se ni dalo prepričati. Da ne bi mogel nihče uiti iz gradu, je pred vrata postavilo stražo z nalogo, da nikogar ne spuste ven.

Beli brigadi »Triglav«, v kateri je bilo 700 do 800 mož, se je pridružil tudi podpolkovnik Josip Dežman s svojimi 40 četniki. Pred odhodom s Čreteža je poslal patroljo pod Turjak, da bi olajšal preboj brigade »Krim« s turjaškega gradu v Zapotok, toda »patrolja je zadela na goste partizanske zasede, zato se je previdno morala umakniti. Četniška patrolja je brčkone nalezla na 2. četo 1. bataljona Gorenjske brigade, ki so jo bili tja poslali že preje z nalogo, da prepreči sovražnikovo izpad v to smer. Seveda pa ena sama četa, ki je povrh vsega bila še v dolini, te naloge v primeru resničnega izpada ne bi mogla opraviti.«

Tako je ob pol enajstih ponoči iz Zapotoka krenila na pot le brigada »Triglav«, pa še ta ne vsa. Belogardistično vodstvo je verjetno v naglici pozabilo obvestiti o odhodu bataljona, ki sta bila na območju Velikega Osolnika in Osredka. Tu je bilo skupno kakih 370 belogardistov, ki so jih oddelki Tomšičeve brigade napadli še to noč, dokončno razbili pa naslednjega dne.

Približno enako usodo je doživela tudi glavnina belogardistične brigade »Triglav«. Na poti skozi Želimejščice je padla v zasedo, ki so jo bili postavili deli Tomšičeve brigade nad vasjo. Kolona se je razpršila. Da pa je partizanska zaseda ni povsem razbila, je menda zasluga Josipa Dežmana in njegovih četnikov, čeprav so nekateri tudi nasprotnega mnenja. Do zore so se belogardisti le nekako prebili na rob Ljubljanskega barja, toda iz smeri Pijave gorice so jih znova napadli partizanski mitraljezci v oklopnem avtomobilu. In belogardisti so spet bežali:

»Razpršeni smo bili docela. Pritisnili so še iz Škofljice na nas. Vsa naša rešitev je bila v begu preko mostu v Črni vasi pred Ljubljano. Bežali smo čez jarke, gazili vodo med neprestanim obstreljevanjem komunistov. Naše enote niso dale odpora,« tarna belogardistični organizator in duhovni svetnik Karel Škulj.

V obeh napadih je bilo pobitih ali zajetih kakih dvesto belogardistov. Do Havptmanc, v neposredno bližino žičnih ovir, ki so jih bili še Italijani razpeli okrog Ljubljane, je pribežalo kakih štiristo »triglavskih brigadirjev« — torej le polovica. Tu so sklenili, da se pridružijo Nemcem. Ta svoj sklep pa so — po pripovedovanju Ivana Auserja — uresničili takole:

»Tu sta odšla kapetan Cerkvenik in duhovnik Škulj v Ljubljano z namenom, da razloži Nemcem, kdo in kaj smo. Vrnila sta se okrog poldne z izjavo, da je vse v redu, da se bo ustanovilo slovensko domobranstvo. Dosevši do bloka, smo morali oddati vse orožje in še Nemci so nas sprejeli, eden spredaj, eden zadaj in tako smo marširali po Ižanski cesti, zasramovani od ljudi, mladih in starih obojega spola...«

Tak je bil konec belogardistične 1. planinske brigade »Triglav«. Kaj pa se je po njenem odhodu iz Zapotoka dogajalo na turjaškem gradu?

»Turjak se je spustil v defenzivo. Dopoldne so bili vsi Legionarji pri maši, nato pa so imeli vzgojne ure.«

Fante je najbolj znal navdušiti Rožanec. Govoril jim je, da je OF postala popolnoma komunistična. S komunizmom pa ne more sodelovati noben Slovenec in noben katoličan. Saj je komunizem mednarodni in proti vsaki veri. Fantje so mu pritrdjevali...«

Še večje »zasluge« za trdovraten odpor in nepotrebne žrtve je imel kaplan Franc Malovrh, poveljnik brigade »Krim«:

»Od zore do mraka in ponoči je letal od ene strelne line do druge, neprestano zbiral fante, jim govoril, jih poučeval, jih spodbujal, da morajo turjaški grad ohraniti, čeprav za ceno krvi. Vsi so bili zbrani ob njem, vsem je dajal poguma in moči, čeprav so se zidovi rušili in so plameni objemali grad. Četudi je bilo v gradu kot v peklju, je France hodil kot junak, zavriksal so, ko so ga zagledali v najhujšem ognju in ob njegovih besedi so zopet šli v boj na življenje in smrt...«

V sredo, 15. septembra, se ni zgodilo nič posebnega. Obstreljevanje gradu se je nadaljevalo. Izgub ni bilo več toliko, saj so si borci na položajih izkopali globoke zaklone, jih prekrili z bruni in deskami, nanje pa nasuli debelo plast prsti, tako da jim celo mine niso mogle do živega. Kljub temu pa je ena izmed tisočerihi krogel, izstreljenih iz gradu, le našla komisarja 3. bataljona Igorja in ga ubila. V četrtek je enaka usoda doletela tudi Rudolfa Berčiča-Črtomira, doma iz Škofje Loke.

Smrt pa tudi belogardistom ni prizanašala, čeprav so se skrivali v varnih kletih in za debelimi zidovi:

»Bolničarja Logar in Krmelj sta nosila ranjence. Ko sta bila na dvorišču, je priletela mina iz minomet. Oba sta obležala z razmesarjenimi nogami. Takoj so ju pobrali in odnesli v ambulanto...«

V četrtek dopoldne pa je v gradu završalo. Belogardistični trdnjavi se je bližal partizanski tank. Prvi poizkus, da bi se prebil do glavnega vhoda, se mu ni posrečil: na ozki poti pod gradom je stala težka havbica, ki je belogardisti zaradi pomanjkanja municije sicer niso mogli uporabljati, sedaj pa jim je le prišla prav, ker je tanku zapirala pot. Toda naš tankist Milan Vukelič ni hotel kar tako odnehati. Prav počasi in previdno, da ne bi zdrsnil v globel, je havbico obšel in po ozki poti srečno pripeljal pred glavna vrata. Čeprav jih je s svojimi izstrelki razcefral, naprej ni mogel, ker so belogardisti pred vodom še pravočasno izkopali globok jarek. Ker tam ni imel več kaj početi, se je Vukelič hotel mimo havbice spet povrniti k svojim. Toda tokrat je bilo že huje. Belogardisti so tank obmetavali z ročnimi bombami in steklenicami, napolnjenimi z bencinom. Storili so vse, da bi ga uničili. To pa jim ni uspelo, čeprav ni dosti manjkalo, da bi se jim želja izpolnila. Tank precej časa ni in ni mogel speljati mimo havbice, naposlen je pa le zvozil in se rešil pred resno nevarnostjo.

Večjo skrb kot tank pa je belogardistom pripravilo partizansko topništvo, ki je grad silovito obstreljevalo. Belogardisti so našli, da so partizanski topovi in minometi v pičlih dveh urah izstrelili na grad tristo petindevetdeset granat in min. Mine niso povzročile kake posebne škode, granate pa so prebijale tanjše zidove v zgornjih nadstropjih, toda belogardisti kljub temu niso imeli nobenih žrtev: kardarki so se oglasili topovi, so se umaknili v grajske kleti. Da bi se izognili minam, ki so nenehno treskale po grajskem dvorišču, so med sobami prebili zidove, dvorišča pa niso več uporabljali.

Partizanska kanonada turjaškim branilcem sicer ni povzročila kakih posebnih žrtev, je pa le močno nalezla njihov bojni duh. Čedalje več je bilo tistih, ki so zahtevali umik iz gradu. Pod njihovim pritiskom je belogardistično vodstvo v četrtek ponoči poslalo iz gradu dve bojni patrolji, sestavljeni iz domačinov. Prva je krenila na notranjost stran, druga pa proti Ljubljani. Kmalu sta se vrnili in poročali, da sta obe smeri prosti. Toda komandant belogardistične brigade »Krim« je odločno pobijal vsako misel na preboj oziroma umik iz turjaškega gradu. Še vedno je računjal, da se bo prej ko slej skupno z Nemci vrnila brigada »Triglav« in pregnala partizane izpred gradu, ni pa vedel, kaj se je pravzaprav zgodilo s Cerkvenikom in njegovimi.

To noč so oblegovalci skušali grad zažgati. V gasilsko brigalko so natočili dva sode bencina, cevi pa potegnili pod sam grad. Nihče se ni spomnil, da bi morali cevi poprej namočiti v vodo, šele potem pa skozi nje spustiti bencin. Ko so brigalko pogнали v tek, so cevi popile skoraj ves bencin, ven pa ga je prišlo le toliko, da se je vnela hiša pod grajskim obzidjem, ne pa tudi grad.

(Nadaljevanje v petkovi številki)

Jesenski izlet izžrebanih naročnikov Glasa Uspela prireditelj na Hraški gmajni

(1. zapis)

Letošnji jesenski izlet smo usmerili v kraje, ki se jih doslej naša vsakoletna potovanja še niso dotaknila. Resda bo kar precej daleč do Ptuj in Slovenskih goric - toda nova hitra cesta od Celja do Hoč nam bo prihranila kar debelo uro časa.

Sli pa bomo v tej smeri: iz Kranja prek Domžal in Trojan v Savinjsko dolino; od tu pa skozi Celje na novo cesto. Prav hitro bomo v Slovenski Bistrici, kjer se bomo podali na Ptujsko polje. Mimo Kadričevega bomo prispeli v Hajdino (tempelj boga Mitre) in v Ptuj. Po ogledu bogatega muzeja na Gradu in Ptujске vinske kleti se bomo povzpeli še na Slovenske gorice,

Naročniki žrebajo naročnike

Kosmač Jože, Gosposvet-ska 19, Kranj, je izžrebal naslednje naročnike:

Božič Danica, Zg. Bitnje 242, Zabnica
Grebenc Angela, Bistrica 101/e, Tržič
Osterman Andrej, Pristava 56, Tržič
Kovač Raško, Log 26, Šk. Loka
Plantarič Ivica, Klobovsova 3, Skofja Loka
Hudobivnik Doroteja, Luže 43, Senčur
Srebrnjak Simon, Voglje 41, Senčur
Papler Franc, Vrbnje 14, Radovljica
Hladnik Stanko, Titova 10, Jesenice
Jessih Marija, Naklo 200

morda celo na vrh Jeruzalema in Železnih dveri. - Iz deželice narodnega heroja Jožeta Lacka se bomo na večer vračali po isti poti. Ker drugače ne gre. Ovinki bi bili prezmudni.

No, sedaj pa k opisu krajev, ki jih bodo naši izletniki videli na poti. Že v navado nam je prešlo to vnaprejšnje opisovanje izletniške poti. Kajti opis ni namenjen le srečnim izžrebanjem, pač pa tudi onim, ki so že bili kdaj z nami pa tudi onim, ki bodo pri žrebu še prišli na vrsto.

Ubrali jo bomo po najbližji smeri: mimo Brnika, skozi Mengeš (rojstni kraj pisatelja Janeza Trdine, središče starega slavnikaštva in pivovarstva; danes kraj s kar precejšnjo industrijo: tovarna trakov, tovarna glasbil, tovarna polsti, tekstilna tovarna Induplati, tovarna zdravil in velika gozdna drevninarstvena semenarna) in Domžale (tudi tu je več kemičnih tovarn, klobučarna, tovarna sanitetnega materiala - in sedež domžalske občine).

In že bomo usmerili svojo pot v Črni graben. Ki pa seve ni črn - le kamenje na dnu Radomlje je črnkasto; pa rokovnjači, ki so pred stoletjem tu rogovili, so bili črni, sajasti, kosmati možje.

Je pa bil Črni graben sicer kar rodovitni z ljudmi, ki so se častno zapisali v našo zgodovino. Ko bomo hiteli mimo Prevoj, se bomo spomnili starega pesnika-čbeličarja, Prešernovega sodobnika Jakoba Zupana (1785-1852); Lukovica - nekoč trg - je bila tesno povezana s pisateljem Jankom Kersnikom (od 1852 do 1897), ki je prav tu snoval svojo Jaro gospodo, Ciklamen in druge povesti o podeželski gospodi; Krašnja - prelep kraj ob veliki cesti - je znana po pisatelju Jožetu Podmiljščaku-Andrejčkovem (od 1845 do 1874) in po Franu Maslju-Podlimbarskem (1852-1917), avtorju protiaustrijskega romana Gospodin Franjo.

(Se bo nadaljevalo)

Izredno uspela je na letošnjem Kmečkem dnevu tudi razstava živine

Lesce - Konjeniški klub Triglav Bled je pod pokroviteljstvom Kmetijsko živilskega kombinata Kranj v nedeljo, 5. septembra, na hipodromu v izgradnji na Hraški gmajni ob cesti Lesce-Bled organiziral tradicionalno prireditev Kmečki dan. Na letošnji prireditvi so ocenjevali plemenske konje, govedi, krave mlekarice, drobnico in lepe konje. Razen tega je Gozdno gospodarstvo Bled organiziralo tekmovanje gozdnih delavcev, Jugotehnika Ljubljana, ki je generalni zastopnik švedske firme Husqvarna za Jugoslavijo, pa je predstavljala motorne žage za gozdna gospodarstva in zasebnike.

Čprav je prizadevne organizatorje-člane Konjeniškega kluba Triglav Bled vse dni pred prireditvijo zelo močno motilo slabo vreme, so prostor, na katerem so potekale omenjene prireditve, lepo pripravili. Podprle so jo tudi nekatere delovne organizacije, predvsem Kmetijsko živilski kombinat Kranj, GG Bled in drugi, poskrbeli pa so tudi za okrepčilo. Žal turistični delavci z Bleda niso letos organizirali drugega dela tovrstne tradicionalne prireditve. Lani so bili namreč na Bledu v sprejeto prikazani stari kmečki običaji in dela.

Vseeno pa so se vsi strinjali, da je prireditev zares uspela in da jo je treba v prihodnje zaradi pospeševanja kmetijstva in živinoreje nadaljevati in še izpopolniti. Dopoldanski in popoldanski del (popoldne je bilo na prireditvenem prostoru veselo rajanje s srečelovom in kegljanjem) prireditve si je ogledalo okrog 4000 obiskovalcev.

Na prireditvi so ocenjevali vso živino. V kategoriji lepi konji, so med konji težkimi prek 600 kilogramov bili najbolj ocenjeni: konji Rudija Bohinca, Ivana Zupana in Jožeta Resmana, med konji do 600 kilogramov Janeza Čopa, Albina Valenta in Antona Zupana, med konji do 400 kilogramov pa so dobili

najboljše ocene konji Janka Vidica, Ivana Jamnika in Jožeta Podlipnika.

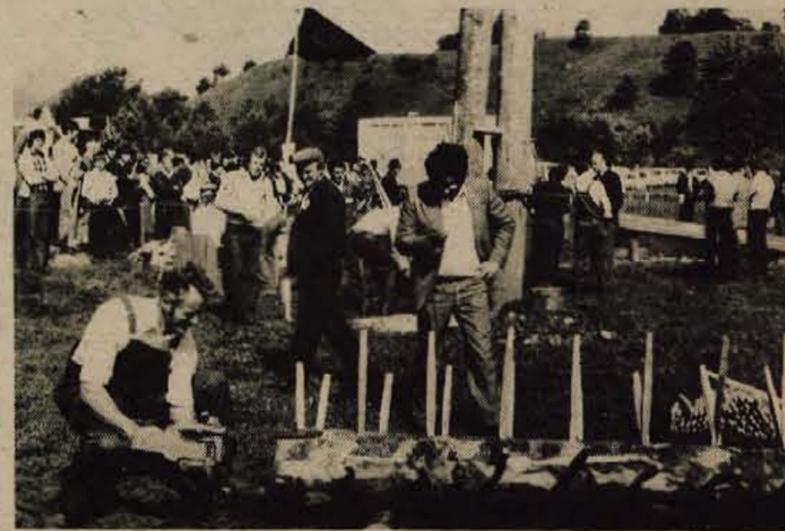
Med plemenskimi konji je strokovna komisija pod vodstvom veterinarskega inšpektorja prof. dr. Jurkoviča prisodila najboljše ocene: noričani žrebec Lind, last Jožeta Vestra; hafingerji - žrebec Nanos; lipicanci - žrebec Siglavy, last Mihe Frčaja; toplokrvni konji - žrebec Piko, last Francija Novaka. Žigosanih je bilo tudi pet plemenskih žrebcev.

Pri kravah molznicah so dobile najboljše ocene krave Jaka Zalokarja iz Podhoma, Janka Slivnika iz Gorij in Ivane Mulej iz Sela pri Bledu. Ocenjevalna komisija je priznala posebno nagrado za najboljšo skupino Alojzu Pretnarju z Bohinjske Bele, ki je predstavil svojo

plemenico Lisko s tremi plemenskimi telicami. Od ostalih telic pa je prejela prvo nagrado telica lastnika J. Žvana iz Vrbe.

Podeljene so bile tudi nagrade 12 kooperantom, ki so lani oddali prek 20.000 litrov mleka. V tej konkurenci je zmagal kooperant Gregorij iz Podkorena.

Zelo zanimivo je bilo tekmovanje gozdnih delavcev. Najboljši med posamezniki so bili Lovro Beznik, Franc Zorč in Alojz Zalokar (vsi TOZD Gozdarstvo Pokljuka. Cetrti in peti pa sta bila Ilija Babič ter Albin Noč (TOZD Gozdarstvo Jesenice). Ekipno je bilo prvo TOZD Gozdarstvo Pokljuka, drugo TOZD Gozdarstvo Jesenice in tretje TOZD Gozdarstvo Radovljica.

A. Žalar
Slike: F. Perdan

Zanimivega tekmovanja se je udeležilo 17 gozdnih delavcev sekačev

Konjeniški klub Triglav Bled, ki na Hraški gmajni ob cesti Lesce-Bled gradi hipodrom s kasaško stezo, je že postavil hlev za 16 do 18 konj. Zdaj je v hlevu že sedem konj, ki so last članov kluba, in jih izposojajo tudi za jahanje. Klub, ki ima prek 100 članov, namerava še do zime urediti in utrditi kasaško stezo, tako da bodo prihodnje leto na njej že lahko tekmovanja in druge prireditve. - A. Ž.

Crtomir Zorec:

Beneška Slovenija, naša Deveta dežela . . .

(Kraji, ljudje, pesem in govorica)

(35. zapis)

Navadno naši izletniki, ki v vedno večji meri obiskujejo Beneško Slovenijo - drugo našo bolečo narodno rano, poleg Koroške - že iz Vidna krenejo proti Novi Gorici, proti domu.

TRDNJAVA V RAVNINI

Razboritejši naši popotniki pa jo iz Vidna uberejo naravnost proti jugu, proti morju - do Ogleja in do Gradeža pa še do Tržiča. Tak izlet je seveda še bolj bogat in res vredno je še prevoziti dodatnih 64 km. Toliko meri ovinek na črti Viden-Palmanova, Červinjan, Oglej, Gradež, Tržič (ob morju) - Gorica-Nova Gorica.

Pot vodi ves čas po ravnem, po urejenih krajih in med skrbno oblikovanimi njivami, vinogradi in sadovnjaki. Seveda, ravnica je rodovitna, kot naša Vojvodina. Blag, topel veter od morja ji daje vlago in hitro rast.

Prvi večji kraj na poti je starožitna Palmanova, značilna po svojem zvezdastem obzidju, ki ga še zdaj vestno vzdržujejo. Mesto leži le 26 m nad morsk gladino in ima blizu 6000 prebivalcev. Palmanova je ve-

ljala za vzorno utrjeno beneško trdnjavo iz 16. stoletja. Pozneje - do l. 1918 - je bila Palmanova mesto tik ob državni meji med Avstro-Ogrsko in Italijo. Deveterokotno obzidje je bilo prekinjeno le s tremi vrati (iz smeri Vidna, Ogleja in Čedad). Središče mesteca je trg v obliki šesterokotnika. Vse zgradbe dihaajo čar preteklosti, ki je bila mešanom bolj naklonjena kot je sedanjost, ko je nekdanja pomembna obmejna trdnjava postala le majhno trgovsko mesto, izgubljeno sredi ravnine. . . . Še dva zgodovinska podatka: mestna trdnjava je bila dozidana l. 1593, stolnica - ki hrani obilo umetnin starih mojstrov - je bila dograjena l. 1615.

TRPEK SPOMIN

Najbrž ni dosti Gorenjcev, ki bi vedeli za laška internacijska taborišča. Bolj vedo za nemške uničevalne lagerje Dachau, Buchenwald, Rawensbrück, Oswiecim in druge. Poleg Raba, Padove in Renicija sta bili dve laški internacijski taborišči v neposredni okolici Palmanove: na vzhodni strani Višk (Visco), na zahodni strani pa Gonars.

Režima v italijanskih internacijskih taboriščih seveda ne gre primerjati z režimom v nemških. Vendar pa je v teh taboriščih živelo tisoče in tisoče Ljubljancanov, Dolenjcev in Notranjcev, ki so bili za dolge mesece odtrgani od družin in od dela, si načenjali zdravje in trpeli zaradi znanih ujetniških kompleksov. Živeti na planjavi, biti ograjen od bodoče žice, pri vhodih zaprt s španskimi jezdecami (leseno ogrodje, podobno »kozi« za žaganje drv, prepleteno z bodočo žico) ter gledati okrog in okrog visoke stražarske stolpe z vojaki z namerjenimi puškami v rokah. In z močnimi žarometi, ki so tipali vso noč po taborišču. Sam sem to doživljal v Gonarsu, Višku in Trevisu, vem za taboriščno psihozo, ki je hujša od šikan in lakote. Biti ujet kot ptič v kletki - tam zunaj, na Goriških Brdih pa je že tle upor, videli so se odsevi požganih hiš in vasi. Tu pa čemš ujet in nekoristen . . .

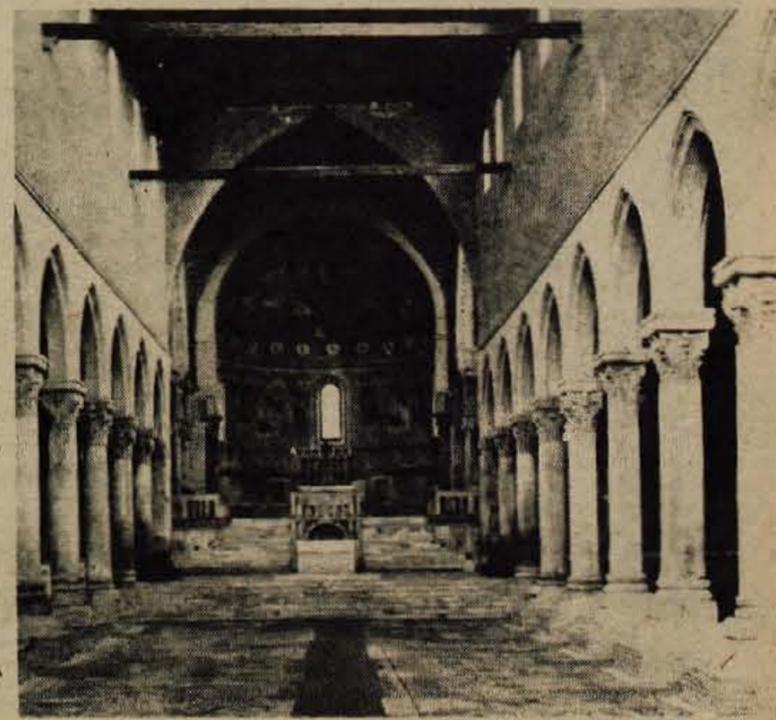
Nekaj pa je treba povedati: spomin na umrle v laških taboriščih (v mislih imam le Gonars in Višk) je še živ, njihovi grobovi so skrbno oskrbovani. V tem pogledu laške oblasti niso nagajale. Nasprotno, pri vsakoletnih komemoracijah Italijani sodelujejo, gonarski župan v svojih nagovorih ne skriva simpatij za nas in sočutja za umrlimi taboriščniki.

Velik kraj na poti proti Ogleju je tudi Červinjan (Cervignano del Friuli), važno razpotje velikih cest in železnic. Leži pa le 2 m nad morsk gladino!

K OGLEJSKIM OČAKOM

Kdor prvič obiše Oglej (Aquila) - vsaj za nas to velja - in je vsaj malo razgledan v zgodovini in literaturi, bo nedvomno

prevzet: torej tu so stolovali mogočni oglejski očaki (navadno rabimo tujko »patriarhi«), ki so imeli duhovno oblast nad velikim delom naše domovine kar več kot celo tisočletje!

Notranjščina katedrale v Ogleju. Značilno poznoantično svetišče (korintsko stebrovje, mozaični tlak, sarkofagi idr.)

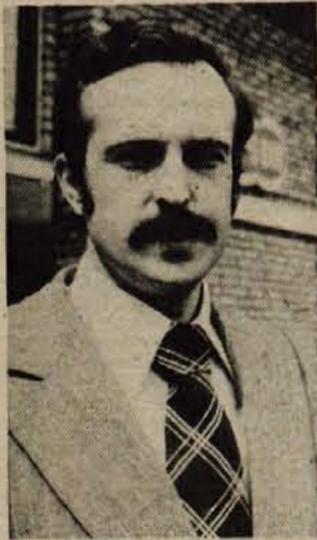
Postopoma do ugleda

Hotel Creina v Kranju je bil zgrajen za prehodne goste in tako imenovani poslovni turizem - Direktor hotela Boris Šverko: Naš namen je dati hotelu ugled, dati Kranju nekaj več živahnosti in zabave, pričakujemo pa tudi sodelovanje gospodarstva - Sta Vesela kranjska olimpiada in zaključni večer s Terezo kaj pripomogla k temu?

Nekaj let nazaj, a ne še tako dolgo, da se ne bi več spomnili ali že lahko pozabili, je bilo v Kranju večkrat na odgovornih in pomembnih mestih in priložnostih slišati ugotovitve, da mestu manjka kvalitativnih gostinskih oziroma hotelskih prenočitvenih zmogljivosti. Takrat je bil na Šmarjetni gori hotel in nasproti nekdanje stavbe Gorenjskega tiska ter trgovine Slovenija šport je začel rasti nov. Nekaj posebnega naj bi bil. In je tudi bil; že od samega začetka gradnje. Že med gradnjo je doživel toliko sprememb, da bi bilo prav zanimivo primerjati razliko med sedanjim hotelom in na podlagi prvotnega načrta (najbrž je še uporaben) s kje drugje zgrajenim novim hotelom. In tudi ko je bil zgrajen ter odprt, je hotel doživljal spremembo za spremembo. Ob vsaki pa je dobil nekakšen priokus, skupaj s Šmarjetno goro pa ironično posmeh takrat začrtanemu turističnemu programu. Skratka, še najbolj trdna pri uresničevanju takratnega programa sta bila uradno ime hotela in tisto domače, ki so mu ga že na začetku pritaknili Kranjčani.

POSTOPOMA DO UGLEDA

Z nekaterimi samoupravnimi in organizacijskimi spremembami je hotel Creina v Kranju letos dobil še eno novo, pomlajeno vodstvo. Ne pod vtisom, da slabše kot je že ne more biti, ampak kot kaže z resnično voljo in odločnim namenom se je mlad kolektiv lotil naloge, da najprej odpravi nekatere napake, da postopoma da hotelu pravi ugled in da končno začne uresničevati tisto, za kar je bil hotel tudi zgrajen. Čeprav je turizem pomembna gospodarska veja, glede na to, da ima Kranj bogato industrijsko tradicijo, ne bi mogel trditi, da je turistično in gostinsko gospodarstvo zastopljivo in v tistem najslabšem pomenu besede. Prej bi rekel, da ta del gospodarstva v Kranju nima takšne veljave kot bi jo lahko in ne nazadnje moral imeti. Po moje ima Kranj z okolico tudi v turizmu lepe možnosti, saj je pomemben del večkrat poudarjene turistične Gorenjske. Vsem pa je najbrž jasno, da je v Kranju v okviru celotne turistične ponudbe za zdaj najbolj zanimiv poslovni in prehodni turizem. Z vključevanjem okolice se seveda da narediti še kaj več. Vendar v našem kolektivu smo se odločili, da hotelu najprej damo ugled in to v pravem pomenu besede. Sporedno s tem pa pričakujemo tudi sodelovanje industrije (razna poslovna srečanja in podobno); takšna je bila svoje čase tudi obljuba.

Tako pravi direktor hotela Creina v Kranju Boris Šverko.

Dati hotelu ugled. Kaj to pomeni in kako to doseči?

»Znano je, da je v nedavni preteklosti hotel zaradi reševanja poslovnega rezultata in svojevrstne programske politike imel nekaj neprijetnih izredov. Zato smo se odločili, da si takšnih poskusov ne moremo več privoščiti. Po drugi strani pa smo menili, da bi hotel lahko pripomogel, da bi Kranj imel v prihodnje nekaj več zabavnega in družabnega življenja. Tako smo med letošnjo poletno sezono poskusili za začetek z vrsto prireditev pod skupnim naslovom Vesela kranjska olimpiada. Zdej, ko je končana, ugotavljamo, da je prireditev v

celoti uspela. In za jesensko-zimsko obdobje nameravamo pripraviti nekaj podobnega. Vsaj enkrat na mesec naj bi v hotelu nastopala znana zabavna skupina ali pevec. Razen tega bomo imeli vsak petek in soboto zvečer v restavraciji ples, še naprej pa bo vsak dan (razen ob nedeljah) od 22. do 3. ure ponoči odprt dancing bar z živo glasbo. To in različna poslovna srečanja imamo v programu za začetek.

OLIMPIADO »OSVOJILA« TEREZA

Glede na obisk in zanimanje šestih različnih prireditev v poletnih mesecih v hotelu Creina pod skupnim naslovom Vesela kranjska olimpiada je bila celotna prireditev prijetna osvežitev za Kranj. Privabila je tako mlade kot starejše in nekatere prireditev so se zares razširile. Menda je bila zares zanimiva in šaljiva izbira najsimpatičnejšega moškega, ki jo je eden od nastopajo-

čih vzel tako zares, da je prišel kar v kopalkah pred publiko. Nič manj izvirna pa ni bila izbira najlepšega glasu, ko se je pred mikrofonom poskušalo veliko uspeha željnih mladih pevcev Gorenjske.

Osvojila v pravem pomenu besede kranjsko veselo olimpiado pa je z nastopom Tereza Kesovija. Njen nastop konec avgusta je bila zadnja prireditev v okviru hotelskega polet-

nega programa. Lahko bi rekli, da je njen nastop še posebej pripomogel k otoplitvi in taljenju ledu okrog hotela Creina. Tokrat so zaradi razprodanih sedežev mladi Kranjčani bili na prireditvi v precejšnji manjšini. In Tereza, ki je kot plamen blestela in ogrevala ljubitelje njenega glasu med programom, je prizanesljivo in radodarno tudi po nastopu delila avtograme in odgovarjala na vsa mogoča in nemogoča vprašanja. Skratka, njen brezhibni nastop od začetka uradnega in kasnejšega neuradnega programa (ko je samo s prisotnostjo spodbujala dobro počutje) je bil uspel zaključek celotne prireditve in zasenčil tudi morebitne spodrsrljaje prejšnjih.

Lahko bi torej rekli, da sta poskus in volja kolektiva, da postopoma hotel Creina postane vendarle privlačnejši in zanimivejši tudi za Kranjčane s celotno prireditvijo dosegla svoj namen. Celo več. Bil je to poskus, ki obeta. A. Zalar

Hotelu se je obrnilo na bolje

Septembra bodo v Kompasovem hotelu v Kranjski gori uvedli novost - desetdnevne shujševalno-rekreacijske kure v telovadnici, bazenu in savni - V letošnjih sedmih mesecih že 37.686 prenočitev

Kranjska gora - Pred dvema letoma je bil v Kranjski gori odprt Kompasov hotel. Na pol prazen je sameval spočetka, k čemur so največ »prispevali« nepoznavanje novega turističnega objekta, obvozna cesta, ki je marsikoga »zvalila« mimo Kranjske gore, in par zaporednih slabih zim. Razmere so se zboljševale in vedno več gostov je iz Kompasovega hotela odhajalo zadovoljnih.

Letošnje poletje je hotel zadihal s polnimi pljuči. V lanskih sedmih mesecih je na primer dosegel hotel 713 milijonov dinarjev prometa, v enakem letošnjem obdobju pa je bila že presežena milijarda. Malo slabša sta bila le april in maj, vendar sta omenjena meseca že običajno za Kranjsko goro manj donosna. Tudi obeči za naprej so spodbudni. Hotel načrtuje polno zasedenost tako pozimi kot v poletnih mesecih. Vzroke za boljše poslovanje in zadovoljstvo gre iskati v novem cestnem odseku do hotela, v kvalitetnejših storitvah kljub manjšemu številu zaposlenih in stalnosti cen, ki se kljub večanju stroškov ne bodo zviševale. V prvih sedmih mesecih lani je dosegel hotel Kompas v Kranjski gori 26.765 prenočitev, v enakem letošnjem obdobju pa se je število prenočitev povzpelo na 37.686.

Za hotelski kolektiv dosežena raven ni končna. Na osnovi anket med gosti bo skušal odpravljati pomanjkljivosti, se odločati za propagandne akcije (med drugim je prejel prospekte in cenike zahodnonemško združenje avtobusnih prevoznikov RDA s prek 1000 člani) in zboljšati sodelovanje z drugimi Kompasovimi temeljnimi organizacijami in poslovalnicami.

Septembra se obeta prijetna novost. V Kompasovem hotelu se odločajo za desetdnevne shujševalno-rekreacijske kure. Gostom bo

na voljo izdatna dietna hrana in program v telovadnici, bazenu in savni!

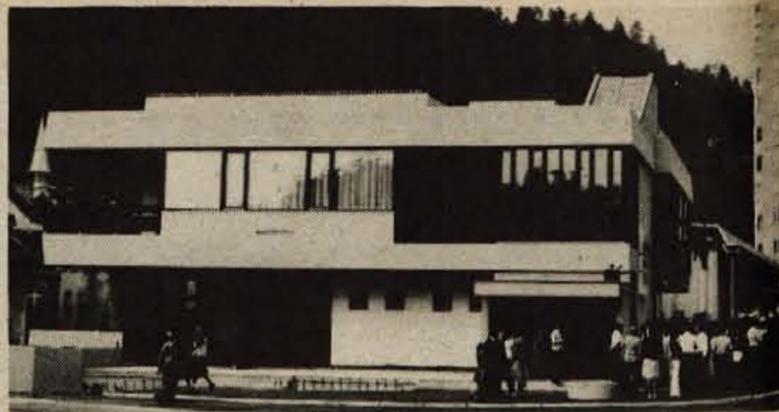
Med probleme, ki ovirajo še hitrejši razvoj Kompasovega hotela kot celotne Kranjske gore, kaže pri-

Le korak do Črne gore

Veliko je še predelov v Jugoslaviji, ki jih Slovenci bore malo poznamo. Mednje sodi tudi socialistična republika Črna gora, sorazmerno majhna po površini, skriva pa obilo zemljepisnih in klimatskih posebnosti ter zanimive kraške oblike, katerim v državi težko najdemo primerjavo.

Podnebje je Črna gora zelo različna, saj je podvržena tako celinski kot sredozemski klimi, ki prevladuje na vsem najjužnejšem delu jugoslovanske obale, dolgem 277 kilometrov. Obala je razvejana in ima številne rte, zalive in otočke. Posebno zanimiva je Boka Kotorska. Sicer pa obmorski del Črne gore slovi po peščenih plažah, dolgih skupno 55 kilometrov. Najdaljša je ulcinjska na skrajnem jugu, ki se konča ob albanski meji. Nič manj znane niso peščene plaže pri Budvi, Petrovcu, Svetem Stefanu in Sutormu. So sicer krajše kot v Ulcinju, le-ta meri več kot 12 kilometrov, vendar nič manj privlačne.

Celinski del Črne gore je pretežno planinski in je eden naših najznačilnejših kraških predelov. Posebno znana so področja Orjena, Lovčena in Rumije. Številne so visoke planine in kraška polja, posebno enkratnost pa dajejo krajini izbrzdane doline in kanjoni. Črna gora se ponaša s Skadarskim jezerom, največjim na Balkanu, in 30 ledeniški jezeri, od katerih jih je 28 na področju Durmitorja, najvišjega vrha Črne gore. Za vsakega obiskovalca so na primer privlačni kanjoni Morače, Pive in Tare.

Pri investiranju v gostinstvo je v tržiški občini dolgo vladala suša. Prekinila jo je nova avtobusna postaja, v katerem so objekti, pomembni za razvoj gostinstva in turizma v tržiški občini. (jk) - Foto: F. Perdan

Gostinstvo v tržiški občini

Staro in novo se dopolnjujeta

Z dograjevanjem avtobusne postaje uresničuje Gostinsko podjetje Zelenica Tržič prvo fazo sanacijskega in srednjeročnega programa, v drugo in tretjo fazo pa sodijo izgradnja hotela in modernizacija ter specializacija sedanjih gostinskih obratov - Letos prvič milijarda realizacije

Tržič - Leta 1971 je z združitvijo gostinskih podjetij Zelenica in Tržič nastalo podjetje Zelenica, ki mu ni bilo z »rožicami posuto«. Nizka rentabilnost je bila največji nasprotnik uspešnega gospodarjenja. Dohodek organizacije združenega dela, ki pokriva skoraj vse gostinske potrebe mesta, je začel nevarno padati. Zelenica se je odločila za sanacijski program, ki je obenem tudi temelj srednjeročnega razvojnega programa. Z njim postaja Zelenica najodgovornejša za razvoj gostinstva in deloma tudi turizma v tržiški občini, obenem pa bo tudi krepkeje vplivala na družbeno prehrano v občini. Restavracijo Pošta, ki ima tudi 34 ležišč, gostilno Zelenica, kavarno, mlečno restavracijo, restavracijo Apollo in bife na Ravnah, ki sodijo h gostinskemu podjetju Zelenica, pester številne težave. Osnovna sredstva so dotrajana (nekatera med

njimi so celo predvojnega datuma), večina strešnih prostorov je enoličnih in prostorsko uterenjenih (pogosto tudi zaradi spomeniškega varstva nad stavbami), temu primerna pa je tudi ponudba. Preseganje tega položaja je zaradi omenjenih zaprek težje kot bi sicer bilo.

Sanacijski oziroma srednjeročni razvojni program Gostinskega podjetja Zelenica je razdeljen v tri dele. V prvega sodi izgradnja nove avtobusne postaje, katere uradna otvoritev je bila za letošnji tržiški občinski praznik. Veljala je 13,6 milijona dinarjev. Dve tretjini je s pomočjo posojil Ljubljanske banke (4,2 milijona) in sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij tržiške občine (5,2 milijona dinarjev) prispevalo gostinsko podjetje Zelenica, tretjino pa SAP iz Ljubljane. Posojila bodo odplačana v 15 letih. Postaja je za Tržič velika pridobitev. Po dolgih letih je dobila streho vsa prometna dejavnost in čakalnica z bifejem, razen tega pa je bila v nedeljo otvoritev štiristeznega avtomatskega kegljišča. Kmalu bo urejeno tudi prvo nadstropje s klasično in samopostrežno restavracijo ter terasami. Široka ponudba in cenečnost prehrane bosta razveselili številne Tržičane, ki so takšna lokala dolgo želeli. Obenem se Zelenica že vključuje v prizadevanja za zboljšanje družbene prehrane v občini. Za razne organizacije združenega dela v kuhinjah Zelenice dnevno že pripravijo okrog 600 obrokov. Poslople nove avtobusne postaje bo imelo na voljo skupno okrog 270 notranjih in zunanjih sedežev. Organizacija združenega dela računa, da bo 22 zaposlenih v gostinskih obratih avtobusne postaje ustvarjal dovolj dohodka za osebne prejeme, vzdrževanje in odplačevanje anuitet za najeta posojila.

Gradnja hotela srednje zmogljivosti z okrog 80 ležišči, kar bi obogatilo tudi pičlo turistično ponudbo Tržiča (lokacija še ni dokončno izbrana), predstavlja drugi del sanacijskega oziroma srednjeročnega programa Zelenice. Direktor gostinskega podjetja Zelenica Marjan Ogrin sodi, da bi kazalo h gradnji hotela priključiti še ureditev prostorov za množičnejša srečanja ali prireditev, in pokritega bazena ter savne.

V tretji del pa sodi modernizacija sedanjih gostinskih obratov v Tržiču in uvedba specializirane ponudbe. Pri Zelenici imajo v mislih pivnico, lokal za mlade, prostor, ki bi ga obiskovalci ljubitelji družabnega in zabavnega programa itd.

Srednjeročni oziroma sanacijski program pomeni sočasno dopolnjevanje starega z novim. Zgrajena je bila avtobusna postaja, ki sodi v prvi del programa, hkrati pa se je Zelenica lotila ufejevanja mlečne restavracije, ki je del tretje etape. Poskus se je obnesel. Iz mlečne restavracije je zginil alkohol, uveljavljajo pa se sladice, slaščice, topli napitki, malice, pize itd. Obisk potrjuje, da je Tržič takšen lokal potreboval in da so bila sredstva, ki jih je Zelenica namenila modernizaciji, pravilno usmerjena. Seveda pa samo vlaganja v zidove in opremo niso dovolj. Zelenica bo vzporedno s tem skrbelo tudi za ljudi, za njihovo izobraževanje in boljše strežbo.

mali oglasi • mali oglasi

prodaj

Prodaj visoko brejo TELICO simentalco. Žagar Franc, Papirnica 4, Skofja Loka 5680

Prodaj SPALNICO in karambo-lirano ZASTAVO 750, Ana Jenko, Gorenja vas 23 (Reteče), Skofja Loka 5764

Prodaj HRUŠKE za vlaganje. Prezrenje 7, Podnart 5810

Prodaj HLADILNO OMARO, 1000-litrsko, še v garanciji. Oglasite se na tel. 064-60-801 5811

Prodaj LOSCILEC za parket. Gabrič, Kidričeva 21, Kranj 5812

Prodaj LESTVE, dolžine 4 do 6 m. Cegnar, Skofja Loka, Poljanska 30, telefon 064-61-693 5813

Ugodno prodaj novo PEČ EMO CENTRAL za etažno ogrevanje. Sp. Gorje 163 5814

Prodaj dobro ohranjeno, rostfrei POMIVALNO MIZO. Britof 187, telefon 23-816 5815

Prodaj 3 ZAJKLJE z mladiči (cinčula) in 1 ZAJCA samca. Kopač Vinko, Pot v Bitnje 1, Kranj 5816

Ugodno prodaj dve novi OKNI GLIN NAZARJE 180 x 140. Roblek Ivan, Mlaka 14, Kranj 5817

Prodaj 1500-litrski SOD za gnojivo in motorno ČRPALKO. Lahovčev 26, Cerklje 5818

Prodaj novo STREŠNO OPEKOKO, ca. 250 kosov, rdečo, valovito, novomeški izdelek. Stare, Tekstilna 15, Kranj 5819

Prodaj POMIVALNO KORITO in ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK za 1.000 din. Brudar, C. na Klanec 28 b, Kranj 5820

Prodaj PLETILNI STROJ z vzorci in nekaj rabljenega ROHISTVA. Volčič, Zupančičeva 12, Kranj 5821

Prodaj termoakumulacijsko PEČ, 4 KW, nemško, po ugodni ceni. Ogled od 18. do 20. ure. Redžep Ivana, Zlato polje 3 a, IV nadstropje, Kranj 5822

Ugodno prodaj JABOLKA za mošt ali prekuho žganja. Sp. Brnik 67, Cerklje 5823

Prodaj 100 kg težkega PRAŠICA. Sp. Brnik 66, Cerklje 5824

Ugodno prodaj termoakumulacijsko PEČ, 4 KW in trajnožarečo dodatno PEČ GORENJE 116. Ogled vsak dan po 15. uri. Tičar Milan, Zg. Bela 38 a, Preddvor 5825

Prodaj KRAVO, ki bo konec meseca tretjič telila. Hraše 28, Lesce

vozila

Prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 101, letnik 1974, ali zamenjam za SKODO. Albert Možina, Pajerjeva 14, Senčur 5826

Ugodno prodaj RENAULT 4. Ogled vsak dan od 14.30 do 17. ure. M. Kern, Planina 14, Kranj 5827

FIAT 1300, letnik 1968, prodaj po zelo ugodni ceni. Lahovčev 73, Cerklje 5828

Ugodno prodaj ZASTAVO 750, letnik 1969. Interesenti naj se javijo na naslov: Zadnik Majda, C. Kokrškega odr. 19, Kranj, od 15. ure dalje 5829

Prodaj BMW-1600. Partizanska 27, Kranj 5841

AVTOTAXI PREVOZI
s citroen D-super
Cene:
dnevni kilometer 3 din
nočni kilometer 4,5 din
tel. 21-106 Kranj
Se priporočam D. Pogačnik

kupim

Kupim BIKCA simentalca za rejo, okoli 400 kg težkega. Sifrer, Zabnica 23 5830

Kupim mlado KRAVO simentalco, ki daje nad 15 litrov mleka dnevno. Sifrer, Zabnica 23 5831

stanovanja

Neopremljeno STANOVANJE iščeta zakonca v Kranju ali okolici. Ponudbe pod »Nujno« 5750

Zamenjam trosobno STANOVANJE v Kranju, lahko za dvosobno v Radovljici, po možnosti v bloku. Naslov v oglasnem oddelku 5832

Dvema solidnima slovenskima študentoma višje šole v Kranju odam opremljeno SOBO za eno leto proti predplačilu. Kličite tel. 25-357 do 9. ure dopoldan ter po 17. uri.

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana. Kopirtarjeva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 - Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, maloprodajni in naročniški oddelki 23-341. - Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 2 dinarja. - Opreščeno prometnega davka po pristopnem mnenju 421-1/72

posesti

Oddam GARAŽO takoj. Cena po dogovoru. V poštev pridejo interesi za daljšo dobo. Stare, Tekstilna 15, Kranj 5834

Prodaj vseljivo HIŠO z vrtom v okolici Bleda. Ponudbe pod »Gotovina« ali naslov v oglasnem oddelku. 5835

Kupim ZEMLJO na področju Gorenjske. Ponudbe pod »Plačam takoj« 5836

zaposlitve

Sprejem vsa ZIDARSKA in FASADERSKA dela. Imam oder in orodje. Fači Hadži, C. na Brdo 49, Kokrica, Kranj 5837

Sprejemmo za določen čas PRODAJALCO ali PRODAJALCA. MLADINSKA KNJIGA KRANJ, prodaja na veliko. 5838

Zaposlim KV ali PK PLESKARJA. PLESKARSTO Vakaričič Miro, Medetova 14, Kranj 5839

KMETOVALCI:

Po ugodnih cenah vam nudimo koruzo, pšenico, krmila za krave in kokoši

KZK KRANJ
TOZD KOMERCIALNI
SERVIS
SKLADIŠČE
KOOPERACIJE
Cesta JLA 2 (Pri Kernu)
tel. 21-652

obvestila

TRIMER GLAVNIK za striženje vas preseneča z zanimivo serijo značk. Profesionalni model in značka stane 40 din - skupaj s poštnino plačate ob prevzemu. Interesenti za TRIMER - strugalnik za britvice za čiščenje oken, naj pošljejo svoj naslov. TRIMER Zagreb, p.p. 692 5510

ROLETE: lesene, plastične in žaluzije, obnova starih lesenih rolet in zamenjava elementov pri roletah naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, tel. 75-610 ali pišite, pridem na dom. 5343

EKSPRES STROJNO pridem na dom čistiti vse vrste talnih OBLOG (itison, tapisom, preproge). Pišite: Gogala Marko, Kidričeva 38, Kranj ali telefonirajte v popoldanskem času na Senjak, tel. 22-059 5755

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČEV KRANJ, OBJAVLJA VPIS V VEČERNO ŠOLO ZA STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE POKLICNIH ŠOFERJEV. POGOJ ZA VPIS JE: ZDRAVSTVENA SPOSOBNOST, NAJMANJ 6 RAZREDOV OSNOVNE ŠOLE, VOZNIŠKO DOVOLJENJE »B« KATEGORIJE IN VPLAČILO ŠOLNINE. INFORMACIJE IN VPIS DO 20. SPETEMBRA PRI MRAVLJE V. KRANJ, STANETA ROZMANA 5. TELEFON 23-623 5758

Popravljamo vse vrste HLADILNIKOV. Oglasite se na telefon 064-60-801 5842

Cenjene goste obveščamo, da bo lokal od 16. 9. 1976 dalje ZAPRT v PONEDELJKIH in ne ob sredah kot doslej. Priporočam se GOSTILNA LOVEC, GORIČE pri Golniku. Zdravko Debeljak. 5843

KRANJČANI! EKSPRES specializirana ČISTILNICA ZA PREPROGE in TAPISOME. Kličite po telefonu in obiščem vas doma. Čistim tudi družbenim ustanovam. Telefon 26-912 5844

dežurni veterinarji

od 17. do 24. septembra 1976:

Vehovec Srečko, dipl. vet., Kranj, Stošičeva 3, telefon 22-405 za občino Kranj; Pipp Andrej, dipl. vet., Šk. Loka, Partizanska 37, tel. 60-380 za občino Skofja Loka; Benulič Marijan, dipl. vet., Radovljica, Staneta Žagarja 12, tel. 75-043 za občino Radovljica in Jesenice. Centralna dežurna služba tel. 25-779 Kranj.

Proizvodno gradbeno podjetje
Gradnja Žalec

Združite prijetno s koristnim!

Olepšajte si svoje stanovanje s
SCHIEDEL ODPRTIMI KAMINI

in si tako ustvarite topel in prijeten videz vaših prostorov

SCHIEDEL odprti kamin v dveh izvedbah je akumulacijsko toplotno telo, saj nakopičeno toploto postopoma oddaja v prostor. Nudimo vam doma izpopolnjeno izvedbo doslej uvoženih izdelkov. Posebno izdelan temelj izboljšuje dovod zraka in s tem izgorevanje. Prilagodljivi kovinski deli so iz kvalitetnih materialov in estetsko oblikovani. Kljub vsem izboljšavam je cena enaka in že več let nespremenjena.

Na vašo željo dobavljamo tudi ročno kovane dodatke kot poseben okras vašemu domu.

Proizvajamo, prodajamo, montiramo

Proizvodno gradbeno podjetje Gradnja, Žalec, Aškerčeva 4, telefon številka (063) 710-740, 710-783, 710-782

Enota: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027

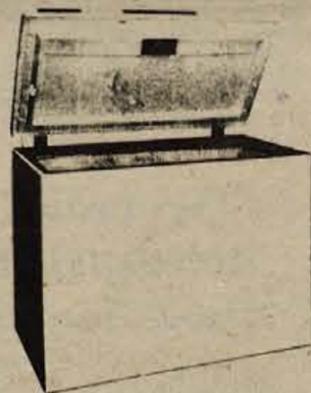
Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajalnah gradbenih materialov.

murha

Praktični prikaz uporabe

LEH * * * * ZAMRZOVALNIH SKRINJ

Pridite — čakamo vas!

murha

v petek, 17. 9.,
od 16. do 19. ure in
v soboto, 18. 9.,
od 9. do 12. ure

V POSLOVALNICI
ELGO LESCE
Predavala bo
Ela Kovarič

Na podlagi 197. člena statuta občine Radovljica (Uradni vestnik Gorenjske, št. 16/74) in v skladu z 11. členom odločbe skupščine občine Radovljica, številka 023-1/1976

ponovno razpisujemo delovno mesto

individualnega poslovodnega organa
(direktorja) Komunalno gradbenega
podjetja »Grad« Bled

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, gradbene ali komunalne smeri z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti na vodilnih delovnih mestih, ali
- da ima srednjo strokovno izobrazbo gradbene ali komunalne smeri z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj 10 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 5 let na vodilnih delovnih mestih
- da je moralno in politično neoporečen.

Rok za prijavo traja 15 dni od dneva objave. Kandidati naj v odrejenem roku pošljejo ponudbe z dokazili o strokovnosti, z opisom dosedanjega dela in s potrdilom o nekaznovanju na naslov: Skupščina občine Radovljica, sekretariat skupščine, z oznako na ovojnici: za razpisno delovno mesto direktorja KGP »Grad« Bled.

nesreče

Otroci na prehodu

V četrtek, 9. septembra, ob 13.40 se je v Kranju na Cesti 1. maja pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Branko Puklanec (roj. 1951) iz Kranja je peljal proti mestu. Ko se je približeval prehodu za pešce pri osnovni šoli Stane Žagar, so prehod prečkali otroci, ki so bili izstopili iz avtobusa v bližini. Voznik Puklanec je prehitel avtobus prav takrat, ko so na prehod začeli stopati otroci; zato je zaviral, vendar pa je kljub temu zadel Marinko Čujič, da je padla in se laže ranila.

Prehitevanje

V četrtek, 9. septembra, ob 13.45 se je na cesti prvega reda na viaduktu Lesnica pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Emil Maertz (roj. 1920), nemški državljan, je vozil od Podtabora proti Peračici. V bližini parkirnega prostora je začel prehitevati kombibus avstrijske registracije, ki ga je vozil Aleksander Fruhauf (roj. 1947). Ko je bil že vzporedno s kombibusom, je le-ta nenadoma zavil v levo, ker je prehiteval pred seboj osebnega avto Andreja Malija (roj. 1941) z Jesenic. Voznik Maertz je zato zavil še bolj levo na odstavnih pas, da pa ne bi trčil v varovalno ograjo na viaduktu, je zavil ostro nazaj v desno na svoj vozni pas, pri tem pa je trčil v Malijev avtomobil, ki ga je bil voznik kombibusa že prehitel. Sunek je Malijev avtomobil obrnil in prevrnil na bok, Maertzov avtomobil pa je trčil v varovalno ograjo na viaduktu. V nesreči je bil voznik Mali lažje ranjen, škode na vozilih pa je za 26.000 din.

Zapeljal s ceste

V četrtek, 9. septembra, ob 8.15 se je pri Lescah pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila iranski državljan Einulah Zandieh (roj. 1947) je v desnem ovinku na cesti prvega reda pri nadvozu za Begunje prehiteval neki avtomobil prav tedaj, ko je drugi prihajal iz nasprotni smeri. Voznik Zandieh se je sicer rešil iz »škarij«, vendar je pri tem zapeljal čez rob ceste, trčil v obstestni kamen in se prevračal po travniku. Voznik je padel iz avta, a je bil le laže ranjen. Škode na avtomobilu je za 30.000 din.

Nepreviden otrok

V soboto, 11. septembra, ob 13. uri se je na Ljubljanski cesti v Radovljici pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Andrija Veštan (roj. 1927) iz Radovljice je vozil proti mestu. Z vrta pri hiši št. 49 je tedaj pritekla Marcela Boben, stara 7 let, se za hip ustavila na robu ceste, nato pa stekla čez, tako da jo je avtomobil kljub zaviranju zadel. Huje ranjeno so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

Sredi ceste ustavljal avtomobile

V petek, 10. septembra, ob 21.30 se je v Zg. Bitnjah pripetila prometna nezgoda. Miroslav Možina (roj. 1931) iz Zg. Bitenja je hodil od Žabnice proti Kranju in pri tem ustavljal avtomobile. Na enak način je, vinjen kot je bil, hotel ustaviti tudi avtomobil Antona Mravlje (roj. 1939) iz Šutne. Šel je proti avtomobilu po sredini ceste in ga z rokami ustavljal. Voznik Mravlje se je pešcu umikal v desno, vendar ga je kljub temu zadel. Možina si je v nesreči zlomil nogo.

»Sekal« ovinek

V nedeljo, 12. septembra, ob 18. uri se je na regionalni cesti v vasi Praprotno pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Franc Bišter (roj. 1943) iz Sp. Besnice je vozil proti Železnikom. V Praprotnem je sekal pregledni desni ovinek in zato trčil v osebni avtomobil Edvarda Kavčiča (roj. 1943) iz Kranja, ki je pripeljal pravilno po desni iz nasprotni smeri. Za Kavčičevim avtomobilom je vozil v prekratki varnostni razdalji še v avtomobilu Vlado Kavčič (roj. 1939) iz Kranja in zato trčil vanj. V nesreči so bili huje ranjeni voznik Bišter in Rezka Bišter iz Železnikov ter voznik Evard Kavčič. Lažje pa so bili ranjeni sopotniki v avtomobilu Edvarda Kavčiča, in sicer žena in oba otroka. Škode na avtomobilih je za 70.000 din.

V tako imenovanem komunalnem delu srednjeročnega programa razvoja krajevne skupnosti Lesce v radovljiški občini je med drugim predvidena tudi ureditev kanalizacije in razširitev in obnove oziroma povečanje vodovodnega omrežja. Komunalno podjetje Vodovod Radovljica pravkar obnavlja vodovod od nove šole do Finžgarjeve ulice v Lescah. Dela bodo najbrž končana še ta mesec. - A. Ž.

Zaradi letošnje suše, ki je najbolj prizadela živinorejce, bo krme primanjkovalo. Prizadeti živinorejci so se marsikje trudili, da bi za živino preskrbeli čimveč sena in otave. Tale posnetek pa kaže tudi drugo plat. Na parceli, ki je v neposredni bližini središča Gorij (tik za ljubljanskim počitniškim domom na Dolgem brdu pri Gorjah) še do danes niso opravili prve! košnje. Lahko bi travo pokosili s kosilnico in jo posušili v bližnjem praznem kozoletu. Zdaj je za košnjo seveda že prepozno, saj je od sočne trave ostala le še slaba in porjavela slama. Čigava je parcela, niti ni toliko pomembno. Gre za to, da je v širšem družbenem interesu, da bi na vse načine omilili posledice letošnje suše. - J. Ambrožič

Ob krajevnem prazniku na Blejski Dobravi so namenu izročili dva požarna bazena. Za požarna bazena so prispevali krajevna skupnost, vaščani ter Zavarovalnica Sava - enota Jesenice. Ob otvoritvi bazena so mladinci in pionirji, člani prostovoljnega gasilskega društva izvedli mokro vajo. - B. B.

Nedaleč stran od Zgornjih Gorij v Grabču stoji že prek tristo let Strojov mlin. Opuščen je, kakor tudi kovačnica (fužina), ki stoji zraven. Objekta sta pod spomeniškim varstvom, toda zob časa ju vztrajno načinja. Vsaj streho bi bilo treba čimprej popraviti. Sicer pa Strojov mlin in fužina v Grabču nista edina tovrstna objekta. Tu je še mlin pri Mlinarju, ki pa je prav tako onemel, ko želani preminil zadnji mlinar. Včasih pa sta bili v Grabču še dve žagi in kovačnica pod Ledrarjem, kjer so strojili surove živalske kože. To naselje je bilo torej včasih prava mala industrijska vas, kjer so dobivali energijo od Radovne. Kar zadeva mlino pa je tako, da danes tod pravzaprav ni več kaj mleti. Ribez na primer kot eden glavnih pridelkov na gorjanskem območju gre namreč surov dobro v prodajo. - J. Ambrožič.

Sodobno pridelovanje krompirja

Kranj - Zadržna zveza Slovenije, Kmetijski inštitut Slovenije in Kmetijskoživilski kombinat iz Kranja bodo organizirali jutri, 15. septembra, v dvorani kranjske občinske skupščine seminar o sodobnem pridelovanju krompirja. Po seminarju bodo odšli udeleženci na ogled izkopavanja in sortiranja krompirja pri Kmetijskoživilskem kombinatu.

Na seminarju bo prebranih in obravnanih več strokovnih referatov. Inž. Viktor Repanšek bo govoril o vlogi proizvodnje krompirja v srednjeročnem razvojnem programu kmetijstva v SRS do leta 1980, dr. inž. Miloš Kus iz Kranja bo razlagal sodobne poglede na tehnologijo pridelovanja krompirja, inž. Jelena Hočvar bo razpravljala o boleznih in škodljivcih na krompirjevih nasadih, inž. Viktor Marinc pa bo govoril o mehanizaciji proizvodnje krompirja, nakupu, rabi strojev in organizaciji dela v pridelovalnih skupnostih za krompir. -9jk

Za stalne odjemalce ceneje

Kamnik - Neki pridelovalec krompirja iz okolice Komende je ta torek kar nenapovedan pripeljal v Kamnik svojim dolgoletnim stalnim odjemalcem krompir za ozimnico. »Upam, da ga boste tudi letos vzeli. Imam samo sorto igor, cena pa je 3 in pol dinarja kilogram.« Vsako gospodinjstvo se je rado oskrbelo s 300 do 400 kg lepega belega krompirja pri svojem starem dobavitelju. Tak odnos na relaciji pridelovalec-odjemalec je kaj prikupen in vreden, da ga zabeležimo. -a

Gobarsko društvo na izletu

Jesenice - Gobarsko društvo Jesenice je v nedeljo, 5. septembra, organiziralo prvi letošnji izlet gobarjev na Dolenjsko. Izleta se je udeležilo 31 članov gobarskega društva Jesenice, ki so se na izletu zelo dobro počutili. Na Ajdovcu so se razdelili na dve skupini in začeli nabirati gobe. Največ je bilo golobic, rumene in zlato rumene grive in tudi brez jurčka ni ostal noben član.

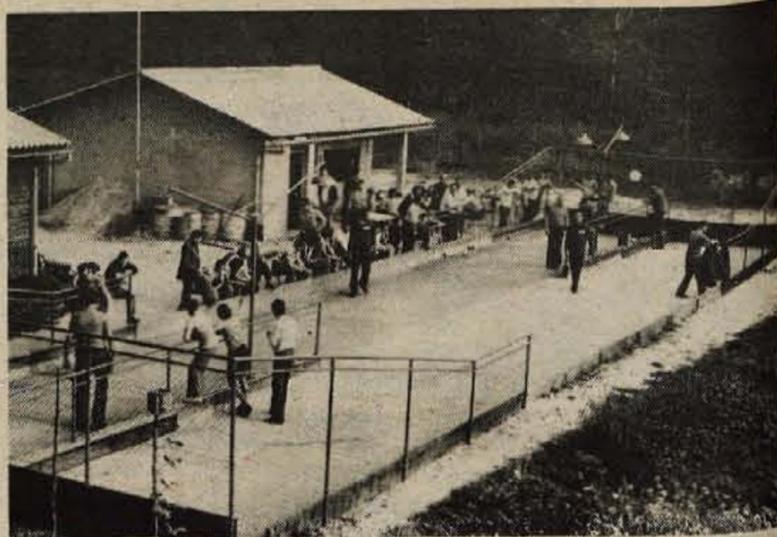
Gobarski piknik so sklenili z ogledom spomenika NOB v Žuženberku. Gobarsko društvo pa se tudi že pripravila na oktobrsko dvodnevno gobarsko razstavo na Jesenicah. J. M.

Srečanje železniških upokojencev

Prometna sekcija Nova Gorica je 4. septembra letos priredila srečanje železniških upokojencev goriške proge na Črnem vrhu. Srečanje je sodilo v okvir proslave 70-letnice proge Celovec-Trst. Ker spada del goriške proge od Bohinja do Jesenic k prometni sekciji Nova Gorica, so se vabilu odzvali železniški upokojenci, ki so službovali na tem delu proge.

S prvim jutranjim vlakom so se železniški upokojenci z Bleda, Bohinjske Bele, Nomenja in Boh. Bistrice odpeljali do Mosta na Soči, kjer so se presedli na avtobus. Tu jih je že čakal topel prigrizek. Sem so pripeljali še trije avtobusi z železniškimi upokojenci iz Nove Gorice, nato pa so vsi nadaljevali pot proti Cerknemu, kjer so najprej obiskali partizansko bolnico Franjo. Tu jih je pozdravil predstavnik samoupravnega odbora prometne sekcije, ki je poudaril, da je sobotno srečanje prvo te vrste in da sodi v okvir proslave ob obletnici izgradnje goriške proge. V imenu 160 udeležencev srečanja se je zahvalil Rudolf Varl ter dejal, da je ravno ta generacija, ki sedaj uživa zaslužen pokoj, največ prispevala k današnjemu razvoju železnice, saj so železničarji opravljali svoje delo brez plačanih nadur in nadeljske službe, ob slabih mesečnih prejemkih, kar se sedaj pozna seveda pri pokojnikih, kljub temu pa so delo ob močnem tranzitnem prometu opravljali z veseljem in odgovornostjo. Se danes spremljajo razvoj železnice in z nasveti pomagajo mladim.

Po ogledu bolnice Franje, ki se je vsem globoko vtisnila v spomin, so železniški upokojenci krenili na piknik na Črni vrh: srečanje je minilo v veseljem razpoloženju kljub zelo hladnemu vremenu, tako da je dan kar prehitro minil. Piknika se je udeležil tudi šef prometne sekcije Maksimiljan Brelih. Takšnih srečanj si upokojenci še želijo. Janez Čerbe

Na balinišču zraven nogometnega igrišča v Medvodah je vsak dan zelo živahno, saj je zanimanje za balinanje med krajanji Medvod precejšnje. Tamkajšnji balinarski klub je že poskrbel tudi za prve nastope med balinarski sindikalnih ekip medvoških delovnih organizacij, ki so zbudili dovolj zanimanja. -fr

Pozdrav ameriških Slovencev gorenjskim planincem

Zakaj ne bi enega od osvojenih vrhov v Ameriki ali kje drugje na svetu slovenski planinci poimenovali »Gorenjski vrh« ali »Slovenski vrh«, predlaga v pismu našemu uredništvu ameriški slovenski planinec inž. Stanko Meršol iz Kalifornije

Kranj - »Ameriški Slovenci podpiramo in smo veseli slovenskih in jugoslovanskih uspehov alpinističnih odprav na Himalaji, pozdravljamo pa tudi načrtovan vzpon na pogorje Karakorum. Z veseljem prejemamo vaš list z dobrimi in veselimi novicami z Gorenjskega, od koder izjaha tudi del našega rodu... Z našim pismom seznanite gorenjske planince. Hvala lepa in še naprej želimo listu velike uspehe. Če boste spet plezali na El Capitanu ali drugje v Kaliforniji, nam pravočasno javite. Zadržič smo prepozno izvedeli. Iskrene pozdrave in oglasite se,« piše v pismu našemu uredništvu ameriški Slovenec inž. Stanko Meršol iz Kalifornije.

Pismo je bilo odposlano na poti v Nepal in naprej na najvišjo goro sveta Mont Everest, kamor se namestila v počastitev 200. obletnice Združenih držav Amerike povzpeli ameriška odprava. Njeni člani so večinoma profesorji na raznih ameriških univerzah. Član odprave je tudi inž. Stanko Meršol, naš rojak in strokovnjak za etnolingvistiko, in

avtor pisma, ki ga omenjamo. V njem se navdušuje nad načrtovano odpravo Tržičanov v pogorje Karakorum, kar v turkestanščini pomeni »črni ledenik«, in nad cilji osvojitvi Chogoro (8611 metrov), Gašerbrun I (8068 metrov), Gašerbrun II (8035 metrov) ali pa Broad Peak (8047 metrov).

»Tudi Slovenci iz Severne Amerike smo že marsikaj preležali,« pravi nadalje pismo. »Lahko bi ustanovili severnoameriški odtok Slovenskega planinskega društva, ki bi sodeloval z enakim v Argentini in Planinsko organizacijo v Sloveniji. Za to nalogo bi lahko zadolžili Tineta Orla iz Slovenije (urednik Planinskega vestnika - op. p.), dr. Arka iz Argentine, kjer urejuje Slovenski planinski vestnik, Pavla Kvedra in Janeza Varška iz Clevelanda in Toronta in nas iz Kalifornije.«

Inž. Stanko Meršol nato opisuje alpinistične dosežke ameriških Slovencev. Omenja strica dr. Valentina Meršola, rojaka iz Radovljice, ki je kljub visoki starosti preležal vse najvišje gore Amerike in bil tudi v Evropi. Po njem se imenuje tudi eden od ameriških vrhov (Tineto kotiček). Piše o Albinu Gnidovcu, ki kljub 80 letom ne pozna počitka. Slovenske planince vabijo vsepoved, kar potrjuje njihovo uspešnost v ameriških gorah.

Pismo je končano z zanimivim predlogom: zakaj ne bi slovenski planinci nekje na svetu eno od še neosvojenih in še neimenovanih gora imenovali »Gorenjski vrh« in »Slovenski vrh«. To je naloga planincev v domovini in gornikov našega pokraja, ki so raztreseni po vsem svetu!

»Torej, vsem slovenskim planincem po svetu: srečno gor in srečno doll!« J. Košnjek

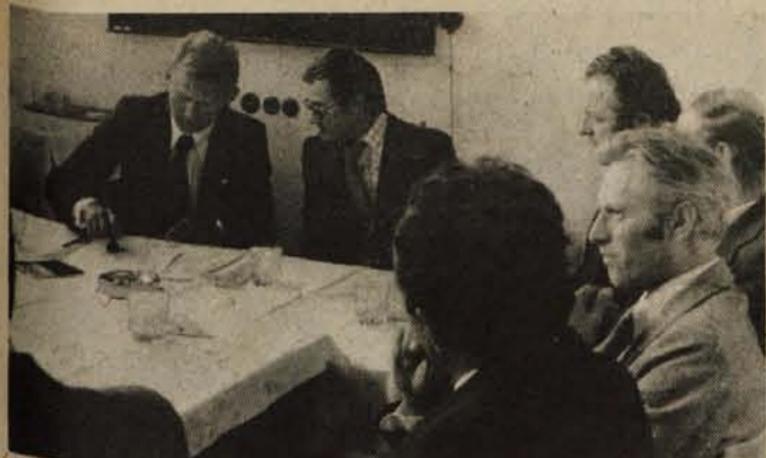
SAVICA - PRILJUBLJENO ZBIRALIŠČE PLANINCEV - Pri Slapu Savica v Bohinju ne manjka planincev in drugih obiskovalcev. Za mnoge je tu izhodišče za bližnje planinske ture. Le-teh ni malo. Od Savice dobro shojene poti gornika pripeljejo na Komno, Bogatin, Krn, v Trento, k Sedmerim jezerom, na Komarčo, Triglav, Pršivec, planino Vogar in druge bolj ali manj znane vrhove in planinske postojanke. Pri slapu Savica ima gostišče Savica, ki sodi k ljubljanskemu hotelu Lev, urejen kiosk za prodajo spominkov in razglednic. Franc Jensterle, ki je honorarno zaposlen v kiosku, mora pogosto naenkrat postreči tudi stotim in več planincem. (jk) - Foto: F. Perdan

Priznanja za alpiniste

Kranj - Na zadnji seji upravnega odbora Planinskega društva Kranj so se odločili podeliti vsako leto priznanja najzaslužnejšim alpinistom za alpinistične dosežke, za organizacijsko in instruktorsko delo in za vzgojno delo v društvu. Alpinistični odtok je med najaktivnejšimi skupinami in društvu in med najmočnejšimi in najuspešnejšimi v republiki. Zato bodo vsakoletna priznanja nova spodbuda za kranjske alpiniste. -jk

SLAP PEROČKA V BOHINJU - Zaradi deževja, ki je bilo še posebno močno v petek in ponoči s petka na soboto, so v Bohinju narasli številni hudourni potoki. Se posebno veličasten je bil v soboto pogled na slap Peročka, ki je narasel, kot še malokdaj doslej. Vodna gmota se je valila s skalovja na desni strani ceste med Nomenjem in Bitnjami, neposredno nad eno od stanovanjskih hiš v Lepencah. Po ocenah do mačinov je slap visok več kot 100 metrov. (jk) - Foto: F. Perdan

Samoupravni sporazum o ugodnostih slovenskih smučarjev je v prostorih Alpine žiri v imenu smučarjev Slovenije podpisal predsednik SZ Slovenije Janez Kocjančič. - Foto: M. Ciglič

Podpisan samoupravni sporazum Prelomnica slovenskega smučanja

ZIRI - 9. september bo prav gotovo mejnik v našem smučarskem športu. V prostorih tirove Alpine so ta dan domača tovarna čevljev Alpina, begunjski Elan, radovljiška Almira, ljubljanska Pletenina in Nama, celjski Toper, Zavarovalnica Sava s Smučarsko zvezo Slovenije podpisali samoupravni sporazum o posebnih ugodnostih, ki jih bodo deležni vsi člani smučarskih organizacij v SR Sloveniji. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da bodo k sporazumu v kratkem pristopili še slovenski žičničarji, Slovenijašport in Planika. Te delovne organizacije so že dale načelno soglasje, da bodo sodelovale v samoupravni sporazumu. Podpisniki samoupravnega sporazuma so dejali: Janez Humerca, komercialni direktor Almire: »Pričakujemo, da se bo naša prodaja povečala. V Almiri se namreč zavzemamo za napredek našega smučanja. Prepričan sem, da bo ta akcija veliko prispevala k slovenskemu smučarskemu športu.« Vinko Bogataj, direktor prodaje v Elanu: »Nismo oklevali, ko so nas povabili k sodelovanju. Zavedamo pa se, da bomo potegnili krajši konec, saj bodo naši izdatki večji kot pa dobiček. To pa končno tudi ni vse, saj bo podpis prav gotovo vplival na dvig našega smučanja. Pri tem pa bomo omogočili širšim množicam cenejši nakup naših smučil in palic.« Rudi Poljanšek, predsednik delavskega sveta Alpina: »Naš glavni namen podpis je, da podpremo naše smučanje, saj pričakujemo obojestransko korist. Naša prodaja ne bo trpela, temveč se bo povečala. S tem sporazumom pa smo obenem vsem organiziranim smučarjem dali možnost, da čim ceneje pridejo do smučarske opreme.« Marko Jezernik, generalni direktor Topra: »Število aktivnih članov pri tej skupni akciji se bo prav gotovo pri osnovnih smučarskih organizacijah povečalo. Dvignila pa se bo tudi kvaliteta. Na vse to smo gledali dolgoročno in prepričan sem, da bodo tudi drugi kaj kmalu sledili našemu zgledu.« Lojze Tislič, pomočnik generalnega direktorja Name: »Naš namen je bil, da podpremo Smučarsko zvezo Slovenije pri tej akciji in uresničevanju obetajočega njihovega programa. Naši smučarji se obetajo boljši časi, korist pa bomo imeli tudi mi.« Vlado Peternel, generalni direktor Zavarovalnice Sava: »Naši samoupravljavci niso oklevali k pristopu podpisu, čeprav so se zavedali, da so cene precej nižje od rednih.« Aleksander Gilj, direktor prodaje v Pletenini: »Čeprav nas v začetku vse skupaj čakajo težave, pa je Smučarska zveza naredila pameten korak. Naj še enkrat poudarim, da bomo morali dobro delati, da nam bo vse to uspelo. Seveda pri vsem tem ne bo trpela naša prodaja.« Janez Kocjančič, predsednik SZ Slovenije: »K podpisu so pristopili skoraj vsi, ki smo jim ponudili sodelovanje. Vsekakor pa je dogovor pomemben mejnik pri razvoju slovenskega smučanja.« Torej akcija »Članska izkaznica« je stekla. Vsi tisti, ki boste pristopili k smučarskim organizacijam, boste s plačano članarino 150 din za odrasle in 80 din za mladino do 15 let - lahko pri vseh teh podpisanih samoupravnega sporazuma uživati desetodstotni popust. In če izračunate, da boste pri celotni smučarski opremi spravili v »šep« okoli osemdeset tisočakov, je članarina res minimalna. Pri tem pa boste podprli še svoje osnovne smučarske organizacije in ne nazadnje še izdatno pomagali k akciji in programu ter napredku smučanja v Sloveniji. D. Humer

Sava : Duplje 23:19 (11:13)

KRANJ - finalna rokometna tekma na področju Gorenjske za jugoslovanski pokal. Igrišče RK Sava, gledalcev 100, sodnika Teran in Vidovič (oba iz Tržiča) - dobra.

SAVA: Erzen, Ovniček B, Ovniček S., Mohorič, Zorman 6, Tomažič 2, Andoljšek 3, Dolanc 2, Valenčič 3, Gros 7, Fende, Jereb.

DUPLJE: Boncelj, Rakovec F. 2, Grašič 4, Kuhar 8, Benegalija, Rakovec M. 1, Konjar 2, Rozman 2, Teran.

Prvi so povedli igralci Save, vendar so Dupljanje izenačili rezultat na 10:10 ter ob polčasu vodili z dvema goloma prednosti. V drugem polčasu so svojo prednost še povečali na pet golov in vodili že 18:13. Domačinov ta rezultat ni zmedel, temveč jim je dal poleta, tako da so uredili svoje vrste ter 10 minut pred

Spet Sava : Preddvor

V četrtak bodo odigrali na področju Slovenije še šestnajstino rokometnega pokalnega tekmovanja za pokal mladosti v ženski konkurenci. V Kranju se bosta srečali v četrtak ob 19. uri Sava in Preddvor. V nadaljnje tekmovanje, to je v osmino finala, sta se z Gorenjske uvrstili že ekipi Alples in Kamnika. J. Kuhar

MODELARJI TEKMOVALI V LESCAH - V soboto in nedeljo je bilo na letališču Alpskega letalskega centra v Lescah mednarodno tekmovanje radijsko vodenih letalskih akrobatskih modelov, imenovano Bled cup. To je bilo že deveto tovrstno tekmovanje. Udeležba je bila izredna. Razen naših tekmovalcev so sodelovali modelarji iz Avstrije, Zvezne republike Nemčije, Švice in Liechtensteina. Med njimi so bili tudi nekateri svetovnoznani modelarji. Naši zastopniki so se dobro odrezali. Najboljši so bili člani Aero-kluba iz Kranja. Markun je bil tretji, Merše osmi in Poličar deveti. Zmagal je Nečkar iz Zvezne republike Nemčije pred Giesendannerjem iz Švice. Na fotografiji radijsko voden letalski modeli članov Aero-kluba iz Kranja, ki je najboljši tovrstni jugoslovanski klub. (jk) - Foto: F. Perdan

Hokej na ledu Otvoritev hokejske sezone na Jesenicah

Preteklo sredo, 8. septembra, je bila na Jesenicah otvoritev letošnje hokejske sezone. V prvi tekmi so se domači hokejisti pomerili z drugoligašem ČSSR Kolonom, ki je bil nekaj dni na turneju v Jugoslaviji. Jeseničani so srečanje izgubili z 2:6 (2:3, 0:1, 0:2). Naslednji dan pa so se Čehi pomerili še s hokejisti Kranjske gore, kjer so zmagali s 13:3 (5:2, 3:1, 5:0). J. Rabič

Jesenice : ATSE 9:4

JESENICE - Tekma za pokal Karavank, Jesenice : ATSE 9:4 (2:0, 2:2, 5:2), dvorana pod Mežaklo, gledalcev 1500, sodnika Wieser, Westreicher (oba Avstrija). Streli za Jesenice: Klemenc 3, T. Košir 2, Hafner, J. Razinger, Pavlič, S. Košir po 1, za Gradčane pa Klatt 2, Woes, Nietsch po 1. Jesenice: M. Zbontar, Makuc, S. Košir, R. Razinger, F. Zbontar, Hafner, T. Košir, J. Razinger, Pirih, Klemenc, Smole, M. Jan, Šcap, Pavlič, Pristov, Hiti, Brun. Gradčani, ki so pred tednom dni v Ljubljani presenetili Olimpijo, so tokrat na Jesenicah naleli na izredno razpoložene domačine. Le-ti so v vseh treh tretjinah srečanja dikirali oster tempo, ki jim je prinesel popolno zmagoslavje. Tako igra pa navdušuje in privablja gledalce. Pokazala pa je tudi, da so Jeseničani dobro pripravljani za letošnje hokejsko sezono. -dh

Lokostrelca spet odlična

Maribor - Na velikem mednarodnem turnirju v Mariboru je 80 lokostrelcev iz Francije, Avstrije in Jugoslavije streljali dvojno FITA rundo. Po pričakovanju je bil najboljši devetouvrščeni iz olimpijskih iger Mariborčan Bojan Postružnik. Člana lokostrelskega kluba Kranj sta se zopet dobro odrezala. Mihael Fock je kot tretji Jugoslovian zasedel šesto mesto, medtem pa je bil Aco Oblak 10. LK Kranj tokrat ni imel tretjega strelca in se ekipno niso uvrstili. Omeniti je treba, da sta oba lokostrelca dosegla svoje letošnje najboljše rezultate. Rezultati: 1. Postružnik (Maribor) 2450, 2. Probst (Dunaj) 2408, 3. Valenta (Dunaj) ... 6. Fock (Kranj) 2285, ... 10. Oblak (Kranj) 2282. Ekipa: 1. Dunaj, 2. Maribor, 3. Ljubljana M. F.

Kobal peti v ZRN

Na zadnji tekmi letošnje sezone na plastični skakalnici v Reit im Winklu v ZRN je v konkurenci 60 skakalcev iz Avstrije in ZRN nastopila tudi 5-članska ekipa Triglava izmed Kranjčanov sta se najbolj izkazala Klemen Kobal, ki je zasedel 5. mesto, in Branko Finžgar, ki je bil 6. v članski konkurenci. Med mladinci se je izmed triglavov najbolje uvrstil Bogdan Finžgar, ki je bil 12., 13. mesto je zasedel Branko Benedik, medtem ko je bil Miro Bizjak zaradi padca v drugem skoku na 15. mestu. J. Javornik

Triglav prvi v Logatcu

V okviru praznovanja občinskega praznika Logatca je bila v nedeljo meddržavna tekma v smučarskih skokih na 25-metrski skakalnici, kjer je nastopilo okoli 50 skakalcev iz petih klubov. Tekmovali so le v članski konkurenci, vendar je v tej kategoriji nastopilo tudi več mladincev in pionirjev. Zmagal je domačin Miro Turk z 220,6 (27, 27,5). Vrstni red ostalih: 2. Poljanšek (Žiri) 213,5 (26,5, 26,5), 3. Burjak (Žiri) 211,8 (26,5, 26,5), 5. Kejzar (Triglav) 201,4 (24,5, 24,5), 7. Jenko (Triglav) 189,0 (23,5, 24,5), 9. Vesel (Triglav) 187,0 (24, 24), 12. Martinjak, 15. Kancija (oba Triglav) itd. Ekipno je zmagal Triglav pred Logatcem. J. Javornik

Železarna pred Verigo

V nedeljo, 12. septembra, so se v Kranju za naslov gorenjskega ekipnega prvaka v balinanju pomerile prvovršne ekipe občinskih sindikalnih prvenstev. Ker se predstavnik Skofje Loke in Tržiča niso udeležili tekmovanja, se je prvenstvo spremenilo v troboj med Tekstilindusom (Kranj), Verigo (Radovljica) in Železarno (Jesenice). Rezultati: Tekstilindus : Verigo 13:10, Verigo : Železarna 13:10, Železarna : Tekstilindus 13:3 M. Sajovic

Gorenjska nogometna liga Visoka zmaga Triglava

V 2. kolu gorenjske članske nogometne lige so največjo zmago zabeležili nogometaši kranjskega Triglava, ki so doma visoko odpravili Alples. Pomembno zmago pa je dosegel tudi Korotan, ki je gladko zmagal v Skofji Loki. Rezultati:

TRIGLAV : ALPLES 7:0 (3:0)

Kranj - Stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 150, sodnik Piškur iz Lesc. Domačini so tokrat odlično začeli in zasluženo zmagali z visokim rezultatom. Gostje niso igrali tako podrejene vloge kot je razvidno iz rezultata. Med drugim so zastreljali tudi 11-metrovko.

LTH : KOROTAN 1:4 (0:0)

Skofja Loka - Igrišče v Puštalu, sodnik Drinovec iz Kranja. Mladi škofjeloški igralci so se dobro upirali Kranjčanom le v prvem polčasu. V drugem delu pa so jim pošle moči in Korotan je gladko zabil štiri gole.

BOHINJ : SAVA 1:0 (1:0)

Bohinjska Bistrica - Igrišče NK Bohinj, sodnik Prigora iz Kranja.

Tekma je bila tipično prvenstvena. Gostje so bili tehnično boljši, vendar so igrali preveč komplicirano. Domačini pa so z borbenostjo zabil zmagoviti zadetek že v prvem delu.

LESCA : TRŽIČ 4:2 (1:1)

Lesce - Igrišče NK Lesce, sodnik Valant iz Kranja. V prvem delu je bila igra enakovredna, v drugem pa so se razvile domačini in zasluženo pobrali ves izkupiček.

JESENICE : NAKLO 3:1 (1:0)

Jesenice - Igrišče pod Mežaklo, sodnik Cerkovnik iz Bleda. Zmaga domačih je zaslužena, čeprav so med drugim zastreljali tudi dve enajstetrovki.

BLD : SENCUR 0:0

Bled - Igrišče NK Bled, sodnik Božnar iz Skofje Loke. Tekma je bila lepa in fair, žal pa so zatajili napadalci obeh ekip. Rezultat ustreza dogodkom na igrišču. Na lestvici vodi Triglav pred Sencurjem in Bohinjem, ki imajo po 4 točke. P. Novak

V Kranjski gori se že pripravljajo na novo zimsko sezono. Tako urejajo tekmovalno progo za svetovni pokal v slalomu, pripravljajo pa se tudi smučarska šola v Kranjski gori. - Foto: B. Blenkus

Za Tedyjev teniški memorial Pokal v Maribor

Kranj - Na teniških igriščih domačega Triglava se je 32 najboljših slovenskih teniških igralcev borilo za letošnje teniško lovoriko za Tedyjev memorial. Po izenačenih in dokaj kvalitetnih igrah vse do končnega zmagovalca so največ uspeha imeli tenisači mariborskega Branika ter kranjskega Triglava. Oboji so namreč v polfinalu imeli po dva svoja predstavnika. Za odtenek pa so bili boljši Mariborčani, saj sta Tomovič in Virag dobila z Žnidarjem oz. Janezom Mulejem, Tomovič je nato v finalu obračunal s klubskim kolegom Viragom. Sicer odlično organizacijo kranjskih teniških delavcev pa sta pokvarili članici mariborskega Branika. Ženskega finala namreč ni bilo, saj sta

finalisti Gornikova in Degenova samovoljno zapustili tekmovanje in se domenili, da srečanje odigrata kar doma v Mariboru.

Izidi: člani - četrtfinale: Tomovič : M. Mulej (oba Branik) 6:1, 6:3, Svenskec (Branik) : Žnidar (Triglav) 3:6, 6:4, 2:6, J. Mulej : Sodnik (oba Triglav) 7:6, 3:6, 6:1, Jagačič : Virag (oba Branik) 6:7, 2:6; polfinale: Tomovič : Žnidar 6:2, 5:2, J. Mulej : Virag 2:6, 3:6; finale: Tomovič : Virag 6:4, 6:3.

članice - četrtfinale: Gornik (Branik) : Schnabl (Kamnik) 6:2, 6:4, Novak : Kovač (oba Olimpija) 6:0, 6:1, Brenc (Triglav) : Resnik (Kamnik) 6:2, 6:0, Degen (Branik) : Breznik (Olimpija) 6:2, 6:1, polfinale: Gornik : Novak 6:3, 6:2, Brenc : Degen 2:6, 3:6. -dh

Zmaga Kranja

V Zireh je bilo 11. t.m. hitropotezno šahovsko ekipno prvenstvo gorenjskih mest in krajev. Nastopilo je devet šestčlanskih ekip, med katerimi so Kranjčani že na začetku prevzeli vodstvo, ki so ga do konca le še povečevali. Končni vrstni red: 1. Kranj 38,5 (Mazi 5,5, Matjašič 7, Deželak 5,5, Rakovec 5,5, Joković 6,5 in Lazar 7), 2. Lesce 34,5, 3. Jesenice 33,5, 4. Skofja Loka 24,5. - 6. Tržič in Stražišče 23,5. L.M.

V balinanju Tekstilindus

Končano je moštveno temovanje v balinanju v okviru sindikalnih športnih iger. Nastopilo je 18 ekip, ki so bile razdeljene v tri predtekmovne skupine. Po zelo izenačenih bojih so se v finale uvrstile po dve prvoplasirani ekipi iz predtekmovnih skupin.

Vrstni red: 1. Tekstilindus 5 (65:22), 2. Iskra I 3 (56:58), 3. Cestno podjetje 3 (54:31), 4. Iskra 3 (43:49), 5. Sava I 1 (28:53), 6. Merkur I brez zmage (32:65).

Sledijo ekipe: TKS SDK, Projekt, Elektro II, Sava II, Planika, Projektivno podjetje, Elektro I, Merkur II, PTT, Exoterm, Sava III. Pri ekipah, ki imajo enako število zmag, je o vrstnem redu odločil rezultat mesebojnih srečanj. M.S.

Tržičani zmagali

Tržič - Po otvoritvi novega avtomatskega štirinastnega kegljišča v Tržiču je bilo kegljsko tekmovanje, na katerem so sodelovala moštva Kranjske gore, Sapa iz Ljubljane, Jesenic in domače kegljske sekcije Ljubelj, ki deluje pri TVD Partizan Tržič. Tekmovalci so nastopili v disciplini 6x100 lučajev. Ekipno je bila najboljša domača ekipa, ki je podrla 2515 kegljev. Drugi so bili Jeseničani (2307 kegljev), tretji Kranjskogorci (2291 kegljev) in četrti kegljači ljubljanskega podjetja SAP, ki so podrli 2224 kegljev. Med posamezniki so bili najboljši Tržičani Sladnar (446 kegljev), Praprotnik (425 kegljev) in Starc (423 kegljev). Četrti je bil Pečar iz Kranjske gore s 422 podrtimi keglji. -jk

Tržičani na kovaških igrah

Tržič - Devetih kovaških iger, ki so bili letos v Slovenji Gradcu, so se prvič udeležili tudi delavci Tržiške tovarne kos in arsov. Udeležba je bila dobra, kar pričča, da sta se šport in rekreacija uveljavila tudi v kovaških delovnih kolektivih. Tržičani so bili v malem nogometu drugi, četrti v odbojki in kegljanju in šesti v streljanju in šahu. Šesti so bili tudi v skupnem seštevku. Zmagali so domačini. Jubilejne 10. kovaške igre bodo v Rušah. J. Kikel

Zaključek športnega meseca v Komendi

Komenda - Športno društvo Komenda organizira že nekaj let zapored »Mesec športa«, na katerem sodelujejo domači športniki in gostje iz okoliških krajev. Slovesen zaključek letošnjega »Meseca športa« bo v petek, 17. septembra, ob 20. uri v dvorani prosvetnega doma v Komendi. Najboljšim posameznikom in moštvo bodo razdelili pokale in diplome. Za to priložnost pripravljajo v Komendi tudi kulturno-izobraževalni program, v katerem bodo sodelovali ansambel Trgovci, pevca Elda Viler in Oto Pestner in športniki. Priridev bo povezovala in vodila Anica Gladek. -jk

šport med vikendom

ROKOMET - V II. zvezni ligi za moške so Škofjeločani doma premagali Sevnico s 34:30 (18:13). V ženski II. zvezni ligi pa je Alples zmagal v gosteh. V Kutini je premagal Slavijo s 17:16 (8:8). V republiški moški ligi pa je Tržič doma gladko premagal Piran s 25:18 (13:7). V ženski ligi pa so bili doseženi naslednji rezultati: Preddvor : Smartno 16:15 (5:9), Izola : Kamnik 12:9 (6:3), Slovan : Sava 19:15 (9:8).

Pari prihodnjega kola: Varteks : Jelovica, Alples : Umag, Iskra : Tržič, Sava : Veljeje, Kamnik : Preddvor.

KOSARKA - V ženski republiški ligi je Kroj doma premagal Branik s 61:56 (29:19). Kladivar iz Zirov pa je izgubil na domačem igrišču z Ježico s 53:63 (24:34). V zahodni skupini II. republiške lige je Kamnik premagal Lesonit z 72:69 (40:33). Kroj pa Ljubljano s 77:74 (44:33).

Pari prihodnjega kola: Hirija : Kroj, Litija : Kladivar, Medvode : Kamnik, Koper : Kroj.

ODBOJKA - V Ljubljani je bila odigrana finalna tekma moških ekip za pokal SRS. Blejci so gladko premagali Maribor s 3:0. Zaigrali so odlično in tako povsem presenetili Mariborčane.

ATLETIKA - Na področju Slovenije so bile v soboto kvalifikacije za atletske mladinski pokal Slovenije. Kranjčani so nastopili v Ljubljani. Boljše uvrstitve so dosegli: MLADINCI - 100 m: 3. Stare 11,2, 4. Sagadin 11,5, 400 m: 5. Božnik 52,9, 1500 m: 1. Božnik 4:06,3, 2. Krivec 4:06,5, 3000 m: 3. Križnar 9:48,8, 5000 m: 1. Pečenko 31:27,0, višina: 3. Bizjak 180, palica: 1. Cvetkovič 380, 2. Kurnik 370, 3. Vrhovnik 330; MLADINKE - 100 m: 1. Jesenovec 12,4, 400 m: 2. Beke 65,9, 800 m: 1. Marija Pogačnik 2:28,6, 3. Marija Pogačnik 2:40,4, višina: 3. Tabar 145, daljina: 2. Jesenovec 524. Finale bo na sporadu 26. t. m. v Novi Gorici za mladinke in v Celju za mladince. J.J.

176 žrtev letalske nesreče

V petek, 10. septembra, sta okrog 40 kilometrov severovzhodno od Zagreba na višini 10.000 metrov trčili potniški letali DC-9 ljubljanske Inex-Adrie in trident britanske družbe British Airwaysa — Vzrok nesreče še ni znan

Zagreb — V petek, 10. septembra, ob 11.16 sta nad Vrbovcem, kakih 40 kilometrov severovzhodno od Zagreba, na višini 10.000 metrov trčili potniški letali DC-9 ljubljanske Inex-Adria in trident britanske letalske družbe British Airwaysa. Nihče od 176 potnikov in članov posadke v obeh letalih nesreče ni preživel. V letalu Inex-Adria je bilo 108 potnikov in 5 članov posadke, v britanskem letalu pa 54 potnikov in 9 članov posadke.

Letalo Inex-Adria je letalo iz Splita v Köln v okviru verige poletov, na katerih prevažajo zahodnonemške turiste. Tudi v tem letalu so bili zahodnonemški turisti, ki so se vračali s počitnic na Jadranu, kjer so bili v organizaciji zahodnonemške agencije TUI. Med potniki pa je bil tudi 21-letni Jugoslovčan Mario Parunov, ki je v zadnjem trenutku dobil sedež v letalu.

Britansko letalo trident, ki sprejme lahko več kot 130 potnikov, je

letelo na redni progi London-Istanbul. V letalu so bili večinoma Britanci, nekaj Turkov in člani posadke.

DC-9 ljubljanskega podjetja je pilotiral 51-letni Jože Krumpak doma iz Rogaske Slatine. Bil je zelo izkušen pilot; je med drugim od 1960. leta dve leti letel tudi v Alp-skem letalskem centru Lesce, kjer je bil glavni inštruktor za motorna letala. 29-letni sopilot Dušan Ivanuš iz Ljubljane je bil 1970. leta državni prvak v jadralnem letenju in si kot zadnji v Jugoslaviji pridobil diamantni C. Bil je pilot JAT, ki je poletel letel za ljubljansko podjetje. V letalu so bile tudi tri stewardese, in sicer instruktorka Lidija Ofentavšek (29) iz Maribora (zdaj je z možem in sinom živela v Ljubljani), druga stewardesa Jelka Zagar (24) iz Ljubljane in Mojca Sila (23) doma iz Ilirske Bistrice.

Na kraj nesreče so takoj prihitele reševalne ekipe, ki pa žal niso imele več kaj reševati. Hkrati pa se je

začela tudi preiskava o vzrokih nesreče, ki jo vodita sodnika okrožnega sodišča iz Zagreba. Takoj so pripravili tudi pet članov kontrole letenja na zagrebškem letališču, ki so do trenutka, ko smo zaključevali redakcijo, še vedno v priporu. Vzrok nesreče tako še ni znan, čeprav je bilo vse od nesreče naprej največkrat slišati domneve, da je krivda za to tragedijo na zemlji. Britanski list Sunday Times pa piše, da je do napake lahko prišlo tudi zaradi okvare na radarju. List meni, da je skoraj nemogoče, da bi prišlo do nesreče, če bi radarske naprave delale brezhibno.

Treba bo torej pregledati višino-mere v obeh letalih, zelo pomembni pa bodo tudi podatki iz tako imenovane črne skrinjice, ki registrira vse pomembne podatke in pogovore in ostane cela ob še tako težki nesreči. Iz Inexovega letala so že našli zapisovalca leta (flight recorder) iz britanskega pa zvočni zapis pogovora (voice recorder). Direktor Inex Adrie Janez Nedog je tudi izjavil, da je bilo njihovo letalo, ki so ga dobili marca letos, vzdrževano po predpisih, da je imela posadka vse potrebne dokumente in da se je pilot Jože Krumpak natančno držal navodil, ki jih je dobil od zagrebške kontrole letenja. »Zato je tudi najmanjša krivda naše posadke ali letala izključena.«

Pred javno razpravo o integraciji gorenjskega zdravstva

Cilj nove organiziranosti — boljše zdravstvo

Značilna za gorenjsko regijo je visoka stopnja razvitosti zdravstva, celo višja kot je nasploh v republiki, kar je nedvomno tudi omogočala dosežena družbena produktivnost in sredstva, ki so jih delavci namenili za zdravstveno varstvo in razvoj zdravstvenih dejavnosti. Vendar pa, kot je dejal uvodni govornik na regionalnem posvetu o integraciji zdravstvenih delovnih organizacij Gorenjske predsednik medobčinskega sveta Zveze sindikatov za Gorenjsko Zvone Labura, za sedaj z učinkovitostjo zdravstvenega varstva ne moremo biti še v celoti zadovoljni. Tako na primer zmogljivost zdravstvene dejavnosti ni še najbolj smotrno izkoriščena, pa tudi ravnanje z združenimi sredstvi ni vedno najbolj gospodarno, niti organiziranost na področju zdravstva še ne kaže spremenjenih družbenoekonomskih odnosov, razen tega pa je vpliv delovnih ljudi in občanov na programiranje zdravstvenega varstva še prešibak. Tudi zdravstveni delavci sami so še dokaj oddaljeni od samoupravnega življenja tam, kjer delajo. Delovne skupnosti v zdravstvenih enotah so samoupravno razgrajene prav zaradi prevelikih tozd ali pa zaradi uveljavitve zgolj funkcionalnega načela v njihovi samoupravni zasnovi. Vse to pa seveda vpliva na učinkovitost izvajanja družbene funkcije, ki jo zdravstvo ima.

O novi organiziranosti na ustavni osnovi so na Gorenjskem razmišljali že nekaj časa, konkretnije pa so se zasnovale o integraciji lotili pred kake pol leta, ko je komisija za integracijo dobila nalogo, naj pripravi osnutek predloga za integrirano gorenjsko zdravstvo. Gradivo so na regionalnem posvetu ocenili kot primerno osnovo za javno razpravo v občinskih zdravstvenih skupnostih in delovnih organizacijah: s tako zbranimi pripombami in spreminjalnimi predlogi naj bi gorenjski model zdravstvene organiziranosti na zakonskih osnovah seveda zaživel v začetku prihodnjega leta.

V razpravi na posvetovanju v Kranju, ki je bilo mišljeno kot uvod v javno razpravo, je prevečala misel, naj bi se vsekakor izoblikoval takšen predlog integracije v gorenjskem zdravstvu, ki naj ne bi pomenil le fizične integracije, pač pa naj bi zdravstvo izpeljalo tudi vsebinsko reorganizacijo, ki naj delovanje zdravstva vsekakor izboljša. Splošno veljavnega recepta za boljše organizacijo zdravstva seveda ni, o tem se bodo morali dogovarjati zdravstveni delavci sami ob upoštevanju interesov zdravstvenega varstva seveda. Boljša organiziranost zdravstva pa je poleg tega odvisna še od kadrov, opreme in sodelovanja s širšo družbeno skupnostjo.

Osnutek predloga integracije za sedaj predvideva tri variante povezovanja organizacijskih enot zdravstvene službe, od tega je prva varianta doslej dobila največ podpore s strani družbenopolitičnih organizacij. V regiji naj bi po tej varianti tri strokovno opredeljene organizacije združenega dela tvorile sozd, to je sestavljeno organizacijo združenega dela. Bolnišnična ozd naj bi združevala tozde gorenjskih bolnic, druga ozd naj bi vključevala tozde osnovnega zdravstvenega varstva po vseh petih občinah in tozde Zavoda za socialno medicino in higieno, lekarniška ozd pa naj bi združevala vse lekarne na Gorenjskem.

Kakšna bo bodoča samoupravna organiziranost gorenjskega zdravstva, ali bodo tri ozd ali morda celo štiri glede na dejavnost Zavoda za socialno medicino in higieno, ki je po sedanjem osnutku predloga vključen v ozd osnovnega zdravstvenega varstva, ali bo morda boljše le »dvostopenjska« integracija — vsa ta vprašanja naj bi zbistrla bližnja javna razprava kot še ostale nejasnosti in nedodelanosti. Med temi vprašanji so še posebej pomembna povezava med osnovno in bolnišnično zdravstveno službo, povezava s Kliničnim centrom, vprašanje statusa jeseniške splošne bolnišnice, vprašanje specialistične poliklinike v Kranju in drugo.

L. M.

Rally po Gorenjski

Dražgoše — V soboto, 11. septembra, so se udeleženci dvodnevne avtomobilskega tekmovanja po partizanski Gorenjski zbrali pri dražgoškem spomeniku, kjer so pripravili proslavo. Avtomobilsko tekmovanje po Gorenjski je organiziralo AMD Slovenija avto, sodelovali pa so tudi tekmovalci INE iz Reke. Na tekmovanju je nastopilo 90 tekmovalcev, ki so vozili iz Ljubljane, mimo Škofje Loke do partizanskih Dražgoš, kjer je bila prva časovna kontrola. Nato so nadaljevali pot na Jelovico in na Pokljuko, kjer so se zbrali v Športotelu na razglasitvi rezultatov. Zmagovalci v posameznih kategorijah so prejeli pokale in diplome, lastniki Zastavinih vozil, ki so se udeležili tekmovanja, pa še posebne pokale TOZD Zastava.

Udeleženci sobotnega avtomobilskega tekmovanja po partizanski Gorenjski so se pri vojašnici na Rudnem polju pomerili v spretnostni vožnji in odgovarjali na vprašanja o partizanskih spomenikih na poti. Pri dražgoškem spomeniku pa so pripravili tudi proslavo, položili venec, protestirali pa so tudi proti preštevovanju manjšine na sosednjem Koroskem. D. S.

SOVJETSKI STUDENTJE V SLOVENIJI — retekli teden se je mudilo v Sloveniji 10 študentov in profesorjev geografije beloruske univerze iz Minska. K nam so prispeli v okviru sodelovanja med ljubljansko Filozofsko fakulteto in univerzo iz Minska in se nastanili v Mladinskem domu v Bohinju. Številne slovenske kraje so obiskali gostje iz Sovjetske zveze. Med drugim so bili tudi pri slapu Savica, od koder je naš posnetek. Pod vodstvom študenta Filozofske fakultete iz Ljubljane Jureta Svobljaka so obiskali tudi nekatere planinske postojanke na področju Bohinja. Studentje in profesorji iz Minska so bili prvič v Jugoslaviji in so bili nad bivanjem pri nas navdušeni. (jk) — Foto: F. Perdan

Sobotni potres dokončal razdejanje

Komaj je stekla organizirana obnova porušenih področij, ki jih je v začetku maja prizadel katastrofalen potres, že so novi sunki podrli upe številnim prebivalcem za trdno streho na zimo. V soboto popoldne so se ponovno zbudile zemeljske sile, da bi dokončale razdejanje, ki so ga začele pred dobrimi tremi meseci. Ob 18.32 je področja severovzhodne Italije in zahodne Slovenije zatresel prvi sunek, ki je imel jakost med 8. in 9. stopnjo po Mercalijevi lestevici, takoj zatem drugi sunek, ki je bil najmočnejši in je dosegel 9. stopnjo, zadnji sunek pa je imel jakost med 7. in 8. stopnjo po Mercalijevi lestevici. Sobotni potres je bil celo močnejši od majskega, bil pa je krajši.

Sobotni potres je imel epicenter v severovzhodni Italiji, približno tam kot majski. Čutili pa so ga tudi prebivalci povsod v Sloveniji pa tudi v Zagrebu, Karlovcu in na Reki. V Italiji je spet najhuje prizadeta Furlanija — Julijska Krajina, pri nas pa Posočje.

V najhuje prizadetih krajih v Posočju, Breginju, Podbeli, Žagi, Ladrach, Gnezdu, Smasteh in drugih je potres povečal razpoke na hišah, rušil je dimnike in lomil strehe. V Podbeli in v Breginju se je do kraja podrlo precej hiš, ki so bile predvidene za rušenje, tistim označenim z rdečo piko, pa se bodo v prihodnjih dneh prav gotovo pridružile še nove. Ljudje, ki so se že preselili nazaj v hiše, so jih ponovno zapustili in spet prebivajo v prikolica. Vse hiše, ki so jih popravili brigadirji mladinske delovne akcije Posočje 76, pa so potres dobro prenesle.

V nedeljo opoldne se je na izredni seji sestala skupščina občine Tolmin in poslušala poročilo strokovnih ekip, ki so se takoj po potresu odpravile na teren. Ugotovljeno je bilo, da ni potrebna kakšna posebna akcija pomoči prizadetim — to se pravi, ni potrebno, da bi ponovno zbirali šotore in odeje. Nujno potrebno pa bo pospešiti obnavljanje porušenih hiš in gradnjo novih, zato so zaprosili slovenske gradbenike, da bi v čimvečjem številu priskočili na pomoč.

Se veliko huje je v Slovenski Benečiji, Furlaniji in Karniji. Prav nič, kar je še ostalo od majskega potresa, ni več uporabno. Mesta Artegna, Gemona, Buje, Gumin, Carnia, Lusevera, Tarcent in drugi kraji so se spremenila v kupe ruševin, kjer se le po kamenju in opeki da spoznati, da so tam nekoč stale hiše in da se je v njih normalno odvijalo življenje. Poti in ceste proti Slovenski Benečiji so zaprte, ker so zasute s skalami, ki so se odrgale z gora. Zaprt je mednarodni prehod Uvčaja, železniški prevoz med Furlanijo in Avstrijo so spet preusmerili čez Novo Gorico in po Baški grapi.

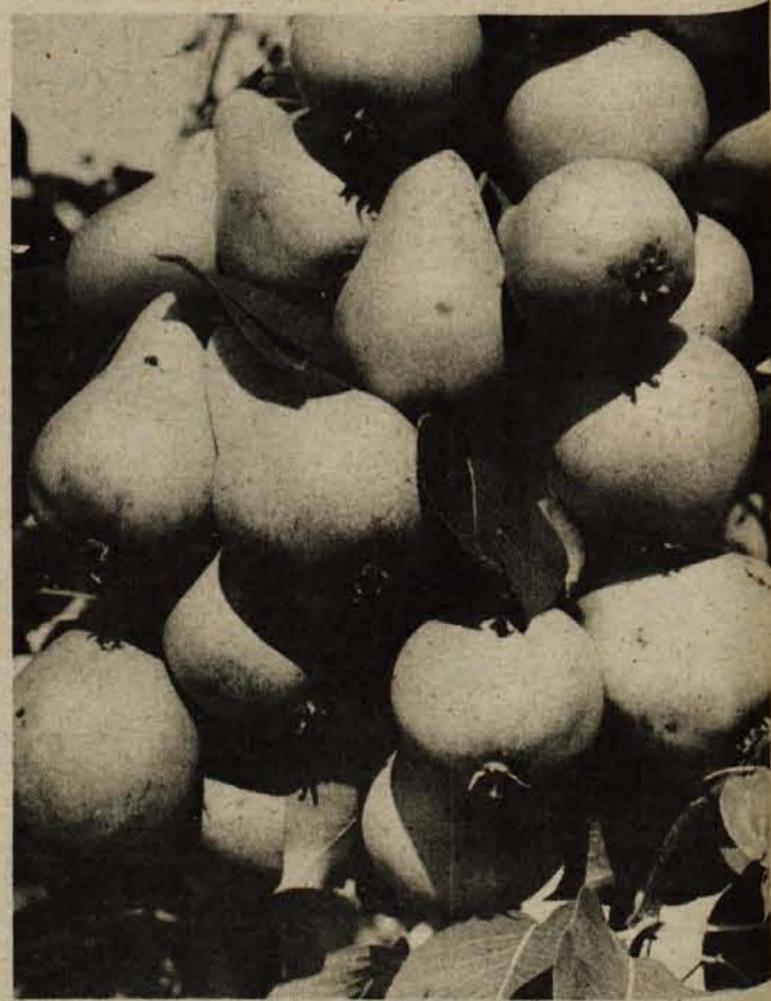
Poleg ogromne gmotne škode in človeških žrtev — po prvih podatkih naj bi izgubili v ruševinah štirje ljudje — je sobotni potres močno prestrašil ljudi. Pred sobotnim potresom je bilo v Furlaniji Julijski Krajini uničenih 56.000 hiš, mnoge med njimi tako močno, da niso bile primerne za bivanje, niti za popravilo. V Slovenski Benečiji je bilo poškodovanih 6.800 stanovanjskih hiš, 3.000 Slovencev pa je pred sobotnim potresom še vedno živel pod šotori. Od sobote naprej so te številke drugačne. So velika veliko večje.

L. Bogatju

Izginil z milijoni

Uprava javne varnosti v Kranju išče Vinka Črnič, roj. 22. 6. 1955, iz Kranja. Črnič je bil zaposlen kot kurir pri Regionalni zdravstveni skupnosti Kranj. V ponedeljek, 6. septembra, bi Črnič moral oditi na SDK Kranj 280.000 novih din, vendar pa je potem, ko ga je avto pripeljal pred banko, izginil z denarjem in ga do sedaj še niso našli. Osebnost opis: visok je 180 do 185 cm, podolgovatega obraza, nosi črne dolge lase in črno brado ter črne brke, možno pa je tudi, da se je sedaj ostrigel in obril. Je kratkoviden in nosi kontaktne leče, govori hitro in nekoliko nerazločno. UJV Kranj naproša vse, ki bi ga kje videli, naj to sporoče na UJV Kranj ali na najbližjo postajo milice.

Z užitkom bi kakšno utrgali, pa kaj, ko lastnik pravi, da ima spuščenega psa — Foto: F. Perdan

V Murki za Posočje

Lesce — V akcijo za pomoč prizadetim na potresnem območju v Posočju se je med prvimi delovnimi organizacijami v radovljiški občini vključilo Trgovsko podjetje Murka Lesce. Za prvi teden po spomladanskem potresu so prizadetim poslali 100.000 dinarjev, vseh pa 2.000 dinarjev.

Za pokritje tega zneska so člani kolektiva delali en dan. Tako so ustvarili 34.949,50 dinarja. Razliko od 32.000 dinarjev, ki znaša 2949,50 dinarja so potem nakazali na zbirni račun za ponesrečene v Posočju.

A. Z.